

Türi valla ajaleht
5. detsember 2024
nr 12 / 947

www.tyriahvaleht.ee

Valge Maja 100.
juubeliaasta lõppes
meenutusteõhtuga

lk 2

Väätsal
tunnustati selle
aasta tegijaid

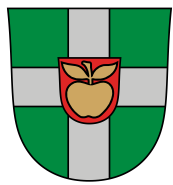
lk 2

Käru kogukond
tähistas isadepäe-
va topeltrõõmuga

lk 9

21. TÜRI JÕULULAAT
Türi kultuurikeskuses
reedel, 13. det kl 10–18
laupäeval, 14. det kl 9–15
Tel 5695 9106,
e-post: vitali.gansen@mail.ee

Türi Rahvaleht

LÜHIDALT

Kiirlaskumisele registreerumine on juba avatud

Registreerumine juubelihõngulisele 15. Türi-Tori kiirlaskumisele on nüüd avatud! Kõiki aerutajaid ja matkajaid oodatakse nagu ikka kolmele distantsile algusega Türit, Paidest ja ka Kurgalt. Viimastel aastatel on vaatamata lumerohketele talvedele kippunud see kõige kiirem vesi juba varem ära minema, nii toimub seekordne kiirlaskumine tavalisest nädalajagu varem, juba 5. aprillil 2025.

Pane ennast kohe kirja, sest detsembris on registreerimine soodushinnaga. Lisaks loosime kõigi detsembris registreerunud osalejate vahel välja 3 kiirlaskumise särki ja 3 autolippu. Vaata lisaks: www.tyritori.ee

Türi kultuurikeskuses näeb rabade rabavaid värve

Novembris avati Türi kultuurikeskuse fuajees fotograaf Märt Lõhmuse ainulaadne näitus „Rabade rabavad värvid“. Näitusel saab imetleda rabade sügiseseid värviküllaseid vaateid, mis on jäädvustatud nii maa pealt kui ka droonifotodena.

Näitusele on koondatud fotod seitsmest rabast, kus sügisene päikesepaiste toob esile Eesti looduse erakordse ilu.

Lõhmuse sõnul on kohapeal kogetu jäädvustamine tema jaoks ülimalt meeldiv ja rahuldust pakkuv tegevus.

Tema loodusefotodega kalendreid on avaldatud nii Eestis kui ka Lätis, pakkudes visuaalset naudingut laiemale publikule.

Näitus jääb avatuks 1. veebruarini 2025. Kõik loodusesõbrad ja fotohuvilised on oodatud Türi kultuurikeskusesse osa saama sellest värvikast rännakust Eesti rabadest.

JÄRGMINE
TÜRI RAHVVALEHT
ILMUB 9. JAANUARIL

1. adventi tervitati ka Türi vallas laulu ja tantsuga ning kuusepuudel süüdati tuled.

27. novembril tähistati Kabala raamatu-kogu sajandat sünnipäeva.

FOTOD: TEET REIER

Türi vald suunab 2025. aasta eelarves tähelepanu haridusele ja investeringutele

28. novembril esitas Türi vallavalitsus vallavolikogule 2025. aasta eelarve eelnõu, mille kogumaht on 25,5 miljonit eurot. Suurima tululiigi moodustab füüsilise isiku tulumaks, mida planeeritakse 12,7 miljonit eurot.

MERLE RÜÜTEL

Finantsjuht Aime Roosioja märkis, et põhitegevuse kuludest võtab kõige suurema osa personalikulud, mis moodustavad 63% valla eelarvest. „See peegeldab, et inimressursid on jätkuvalt valla prioriteet,“ rõhutas finantsjuht Aime Roosioja.

Eelarves kavandatud investeringute kogusumma on ligi 2,6 miljonit eurot. Olulised projektid keskenduvad hariduse, majanduse ja sotsiaalvaldkonna arendamisele. „Peamised investeringud hõlmavad Türi lasteaia Lokuta õppekoha uue hoone ehitust, teede parendamist ning Mehaanika 1 ja 3 hoonete rekonstrueerimist,“ selgitas Roosioja. Kokku ulatuvad investeringud 4,16 miljoni euroni, millest ligi pooled suunatakse haridusse.

Roosioja sõnul „võimaldab see parandada ka Retla-Kabala kooli õppekeskkonda, mis on oluline osa meie haridusvaldkonna arengust.“

Eelarve põhitegevuse tuludest 61% moodustavad maksutulud – füüsilise isiku tulumaks ja maamaks, 29% toetused ning 10% asutuste omatulud. „Põhitegevuse

kulutustest suuname 58,2% haridusele. See näitab, et kvaliteetne õpikeskkond on jätkuvalt meie prioriteet,“ kinnitas finantsjuht.

Rahastuse tagamiseks on eelarvesse planeeritud laenude võtmine summas 1,99 miljonit eurot. „Netovõlakoorumus jääb prognoositavalt vahemikku 40–45%, mis tagab vajaliku tasakaalu kulude ja laenukoormuse vahel,“ lisas Roosioja.

Eelarve eelnõu koostamisel on lähtutud Türi valla arengukavast ja eelarvestrateegiat aastateks 2025–2029, mille kinnitas vallavolikogu 29. augustil 2024 ja keskendub kohaliku kogukonna vajaduste ning pikaajalise arengu tasakaalule, suunates vahendeid nii inimestesse kui ka infrastruktuuri.

TOIMETAJALT

Sügis on astunud pikkade sammudega, üllatanud esimese suure lume ja punaste pihlakamammudega. Nüüd aeg on võtta hoogu pisut maha, jõulukuu serval korraaks peatuda, vaadata seljataha aastale, mis on jäämas maha...

Sügis on tõesti astunud pikkade sammudega. Alles me tundsiime ärevust kooliaasta uuest algusest, tähistasime koduvalla sünnipäeva ja nüüd juba oleme jõulukuu alguses. Esimene adventki tervitatud ja kuuskedel tuled süüdatud.

Nagu ühele sügisele kohane, on olnud palju tunnustamisi, suuri ja väiksemaid. Türi valla tublidele on au, kuulsust ja tunnustust tulnud mitme kandi pealt, alates meie sädeinimestest ja lõpetades ettevõtetega. Eks kõik nad on seda tunnustamist väärt. Aga kindlasti ka kõik need, kes saavad igapäevaselt eluga hakkama ilma hädaldamata ja suurema virinata.

Sõna on saanud kõikvõimsaks. Rahvatarkus küll ütleb, et hea sõna võidab võõra väe, aga võta näpust. Häid sõnu jääb aina vähemaks ja seda kurjustamist, hädaldamist, laitmist ja ütleme otse, et lihtsalt vingumist on kohati pool sotsiaalset meediat täis.

Jõulukuul võiks tõesti vaadata korraaks tagasi just sellele, mida oli möödunud aastas head leida. Tean, et seda võib olla raske teha, kui kerkivad hinnad ja maksud teevad meele mõruks, aga kui hästi otsida, siis kindlasti midagi leiab. Igaüks meist leiab. Ja kindlasti leiab aega jõulukuul ka oma lähedastele mõne lahke sõna öelda või lausa pai teha. Jõulukuul on kõik võimalik.

Vaataks siis ikka ise ka korraaks selja taha. Saan aru, et aasta ongi lipsti läinud. Ise ka ei usu, aga nii on. Eelmisel reedel sai veel kokku võetud Valge Maja 100. juubeliaasta. Terve selle aasta on kunagisel kooli- tänasel vallamajal tavalisest rohkem tähelepanu olnud. Olgu selleks siis linna sünnipäeval peetud ajastupidu või üksjagu emotsioone tekitanud purskkaevu taasavamine. Kui mõnigi on uurinud, miks see uhke asjandus enam vett ei purska, siis olgu teistelegi teadmiseks, et esimeste külmadega keerati vesi kinni ja kohe-kohe pannakse ka õunad talvepakase eest varju. Et nad kevadel ikka sama värsked (loe: valged) välja näeksid. Kui tänase purskkaevu eelkäija kusagil 1948. aasta paiku valmis sai, siis juhtuski selline lugu, et külm võttis veetoru ära, teisisõnu lõi selle lõhki.

Ilmselt saab järgmisel aastal läbi ka kogukonnas valitsev näiline rahu, tulemas on ju valimiste aasta. Kohalikud omavalitsused saavad uueks valitud. Esimesed broneeringud valimisreklaamile on Rahvalehte juba tehtud, nii et kiirustage, seltsimehed unetud.

Ja kindlasti olge aasta viimasel kuul sama sportlikud kui aasta läbi. Kiiremad pääsesid kahel lumisel novembripäeval ka suusarajale. Kes ei pääsenud, saab Türi terviseradadel ennast uueks aastaks vormi kõndida. Peale pühi on see kohati ilmselt ka hädavajalik.

Ikka pea püsti: kena selle aasta viimast kuud, uskumatult ilusat jõulupuud ja tarvilikke kinke!

KAUNIST ADVENDIAEGA JA JÕULUKUUD!
TEET REIER

NÄDALA PILT

29. novembril tähistati Türi kultuurikeskuses meenutusteõhtuga Valge Maja 100. aastapäeva. Õhtu tõi kokku inimesed, kes soovisid heita pilgu tagasi Türi hariduselu ajalukku ja jagada meenutusi. Kaarel Aluoja ja Teet Reier juhtisid külalised meenutuste radadele. Türi põhikooli lapsed esinesid laulude ja pillimänguga õpetajate Tea Saare ja Tiit Schütsi juhendamisel. Lustakaid koolilugusid jagasid Jasmiin Piirmets ja Lily Harak, juhendajaks õpetaja Evely Siimsoo. Ajaloolane Ründo Müls kõneles Valge Maja rajamisest ja selle rollist Türi hariduses. Ta kutsus kohalikke üles panustama haridusloo jäädvustamisse, et Türi rikkalik ajalugu säiliks. Meenutusi jagasid ka Ants Kraut, Sirli Kriisa ja Theo Aasa. Õhtu üks erilisi hetki oli kauaaegse õpetaja ja sellel aastal aasta õppija eriauhinna pälvinud Selve Reispassi õnnitlemine tema 96. sünnipäeva puhul. FOTO: MERLE RÜÜTEL

Head Türi valla elanikud!

Türi valla järgmise aasta eelarve koostamisel oleme lähtunud kõigi osapoolte huvidest ja vajadustest, pidades silmas eelarve strateegiat ja arengukava, tulude laekumisi ning senist eelarve täitmist. Meie eesmärk on olnud tasakaalukas lähenemine, et säilitada valla stabiilsus ja tagada jätkusuutlik areng.

Oleme teinud mitmeid muudatusi, et eelarve kasutamine oleks veel läbipaistvam ja meie inimesed saaksid selles rohkem ka kaasa rääkida. Oleme parenanud hanket, et valla asutuste läbiviidavad hanked oleksid läbipaistvamad. Korraldasime tänavu ideekorje, mille raames saabus meile 110 erinevat ideed, mida edaspidi üheskoos saame hakata ellu viima. Täna kõik, kes võtsid vaevaks mõelda ja oma mõtted edastada.

Kuigi üldine majanduslik olukord seab omavalitsustele väljakutseid, oleme saanud eelarve tasakaalu ja lisanud ka mitmeid investeeringuid. Peame oluliseks säästlikku majandamist, samas panustame järjepidevalt valla erinevate valdkondade arendamisse.

Opositsioon on juba pea kaks aastat mures küll valla eelarve pärast, küll volikogu tehtud otsuste pärast. Leian siiski, et muresemiseks pole põhjust. Oleme viimas eelarve põhitulemi 700 000-lt 1,2 miljoni euroni. Oleme taastamas järgmisel aastal 100 000 euro suuruse reservfondi ja järk-järgult suurendame ka likviidsust, et tagada stabiilne ja jätkusuutlik areng.

Türi vald on tänavu väga tõhusalt panustanud kriisideks valmisolekusse. Kahe päästeameti poolt korraldatud projekti raames oleme soetanud võimsad generaatorid, haagised ja uue projektiga saame mobiilse kerksuskeskuse. Nimetatud vahenditega opereerivad meie tublid vabatahtlikud päästjad. Projektide toel on soetatud ja koolitatud meie inimesed kasutama elupäästvaid seadmeid AED, mis on paigutatud üle terve valla rahvamajadesse. Elluviimisel on üle 30 000-eurose toetusega kriisiprojekt, mille raames panustame evakuaatsioonikohtade vahenditesse ja valmisolekuks.

Investeeringute planeerimisel lähtume valla rahalistest või-

Lisaks jätkame hajaasustuse programmi kaudu abivajavate perede toetamist maapiirkondades ning aitame kodude tuleohutust parandada. Eelarve koostamisel on olnud oluline eesmärk hoida tasakaalu – vähendada valla netovõlakoorumust, piirata põhitegevuse kulude kasvu ja tagada finantsiline stabiilsus.

Türi linna praegune vallamaja sai 100aastaseks, mille raames korraldati mitmeid põnevaid sündmusi kogu aasta vältel alates näitustest, meenutuste õhtust, kuni suvel toimunud ajastupeoni ja uue purskkaevu avamiseni. Türi valla kultuuri- ja spordielu on alati toetatud ja rikastab meie koduvalla tegemisi ning viib meie tegemistega kurssi ka kaugemad naabrid. Olen meie inimeste üle uhke, sest meil on väga toimekas ja ettevõtlik kogukond.

Soovin tänada kõiki, kes on panustanud Türi valla arengusse ja aidanud kaasa meie kogukonna heaolu edendamisele. Üheskoos suudame jätkata kindlalt ja tasakaalukalt, et meie kodupaik oleks parim koht elamiseks ja töötamiseks.

Soovin kõigile imelist advendiaega ja soovide täitumist uuel aastal.

SULO SÄRKINEN
Türi vallavanem

Väätsa rahvamajas tunnustati Järvamaa ettevõtluse ja kodanikuühenduste tegijaid

20. novembril toimus Väätsa rahvamajas tunnustusüritus Järvamaa Tegusad, kus tõsteti esile maakonna silmapaistvamad ettevõtted ja ettevõtjad, kes on oma tegevusega märkimisväärselt rikastanud Järvamaa ettevõtlusmaastikku ning avaldati austust maakonna aktiivsematele ja tulemuslikumatele kodanikuühendustele.

MERLE RÜÜTEL

Aasta vabatahtlik 2024 laureaat – Triinu Eplik (pildil). Triinu pälvis tunnustuse oma mitmekesise ja siira vabatahtliku töö eest, sealhulgas panuse eest Vähiravi fondis Kingitud Elu, kus ta on tegutsenud viimased viis aastat ning mille eest pälvis 2023. aastal kuldse aumärgi.

Lisaks panustab ta aktiivselt Türi kogukonnaseltsi, toetades Konnamaja korrastamist ja ürituste korraldamist. Vaimse tervise edendamise eesmärgil on Triinu liitunud Peaasi meeskonnaga ja läbinud vaimse tervise esmaabi koolituse. Türi raamatukogus, kus ta on töötanud 35 aastat, on ta hinnatud oma abivalmiduse ja pühendumise poolest.

Hea algatus 2024 laureaat oli Garaaž Järvamaa rahvaralli, peakorraldajaks Järvamaa car meeting (nimisponsor Garaaž). See sündmus tõi kokku üle 120 rallihuvilise ekipaaži, pakkudes võimalust osaleda nii kogenud rallisõitjatele kui ka algajatele. Rahvaralli on tõstnud Järvamaa motospordi mainet, tugevdades kohalikku turismi ja kogukonna ühtekuuluvust ning andes piirkonna majandusele positiivse tõuke. Üritust toetas suure panusega kontsertklubi Garaaž.

Nomineeritute seas olid ka:

Türi aianduse ja mesinduse selts (aasta vabaühenduse kategooria)

Marek Feldmann (aasta vabatahtliku kategooria)
ÕÕÕÕkohvikute kolmapäevad (hea algatus 2024 kategooria)
Garaaž (kogukonda toetava ettevõtte kategooria)

Väike- ja keskmise suurusega tegija - laureaaditiitli pälvis Toosikannu puhkekeskus / Toosikannu nature resort oma töötajasõbraliku ja keskkonnateadliku tegevuse eest. Türi vallast olid nominentide seas ka Väljataguse Veod OÜ ja Vingeld OÜ.

Parim turismitegija 2024 - auhinna pälvis Kärü muuseum, kes

oma tegevusega on elavdanud Järvamaa turismi ja kogukonda. Türi vallast oli nomineeritud ka OÜ Metsajõe Puhkemaja.

Aasta talu - laureaaditiitli sai Kangru talu oma uuendusliku ja järjepideva panuse eest kohalikku põllumajandusse.

Aasta toode/ teenus 2024 kategooria kõrgeima tunnustuse pälvis Türi OTT, mis toob kvaliteetsed kohalikud tooted otse tarbijateni ja toetab piirkondlikku toidutootmist.

Teistes kategooriates nomineeriti Türi vallast veel:
Mikrotegija: L.L. Autoremont OÜ
Suurtegija: Osaühing Estonia
Silmapaistev tegija: Aljona Suržikova
Palju õnne kõigile laureaatidele ja nominentidele, kes on oma tegevusega rikastanud Järvamaad!

Türil tunnustati kolme maakonna parimaid ettevõtteid

7. novembril Türi kultuurikeskuses toimunud iga-aastasel Äripäeva konverentsil tunnustati Viljandi, Rapla ja Järva maakondade kolme edukaimat ettevõtet. Järvamaalt saavutas Äripäeva TOP-is esikoha Türi valla ettevõtte Edelaraudtee AS.

Järvamaa edukaimate ettevõtete esikolmik 2024. aastal on järgmine:

Edelaraudtee AS (Türi vald) – Edelaraudtee AS saavutas Äripäeva Järvamaa TOPis esikoha tänu silmapaistvatele majandustulemustele. Inforegistri andmetel oli ettevõtte 2023. aasta müügitulu 11,482 miljonit eurot, mis on märkimisväärne kasv võrreldes eelmise aastaga. Lisaks investeeris Edelaraudtee AS aruandeaastal raudteefr-struktuuri kokku 17,347 miljonit eurot, sealhulgas 13,928 miljonit eurot Rapla–Lelle raudteelõigu rekonstrueerimisse. Need investeeringud ja finantstulemused tõid ettevõttele Järvamaa edukaimate ettevõtete edetabelis esikoha.

Aravete Biogaas OÜ (Järva vald)
Farm In Productions OÜ (Järva vald)

Türi vallavanem Sulo Särkinen rõhutas oma tervituses kohaliku omavalitsuse ja ettevõtete tiheda koostöö olulisust kinnitades, et kohalik omavalitsus ei anna ainult välja ehituslubasid ja planeerin-

guid. „Me teeme ettevõtjatega väga palju koostööd, sest meie „tütarettevõteteks“ on koolid ja lasteaiad – hoiame iga päev teie töötajate lapsi. Võtame nad lasteaeda juba 1,5-aastaselt, et teie töötaja saaks tulla kiirelt tööle tagasi. Koolitame lapsi ja hoiame neid pikki päevi hõivatud spordi-, muusika- ja kunstikoolidega, et teie töötajad saaksid pühenduda teie ettevõtete hüvanguks,“ loetles Särkinen ja märkis, et koostöö on siin vastastikune. „Tänu maksudele jõuavad mõned hüved ka kohalikule omavalitsusele tagasi,“ ütles Särkinen ja kinnitas vallavalitsuse valmisolekut heale koostööle.

Konverentsil esines ka Türil 9 kuud tegutsenud kaerajoogitehase YOOK tegevjuht Katre Kõvask, kes rääkis, miks otsustasid omanikud oma tehasega just Türile tulla. „Türil on väga hea vee kvaliteet. Vesi on YOOK tootmise juures sama oluline kui vesi õlle juures,“ tõi Kõvask esile Türi eeliseid. Ta kiitis ka Türi väga head logistilist asukohta. „Lihtsalt ligipääsetav ja väga heas kohas ka tooraine kättesaadavuse mõttes,“ lisas Kõvask ning rõhutas, et YOOKi kõige olulisem vara on nende töötajad.

Palju õnne kõigile tunnustuse saajatele!
MERLE RÜÜTEL

Aasta tööstur 2024 tiitli pälvis Türi vallas tegutseva YOOKi juht Katre Kõvask

19. novembril, toimunud konverentsil „Tööstuse äriplaan 2025“ kuulutati aasta tööstur 2024 laureaadiks Türi vallas tegutseva kaerajoogitööstuse YOOK Production OÜ juht Katre Kõvask (pildil). Tiitel anti üle žürii ja rahvahääletuse tulemusena.

Katre Kõvask ütles oma tänukõnes: „Täna on üks imeline päev, sest täna toimunud tööstuskonverentsil anti mulle žürii ja rahvahääletuse tulemusena aasta töösturi tiitel! See on väga suur kompliment ja tunnustus YOOKile, meie meeskonnale, põidlahoidjatele, investoritele ja toetajatele. Minu isiklik suur ja südamest tulev aitäh teile kõigile – ilma teieta ei oleks YOOKi, ei oleks tiitlit ja elu oleks maailma parima kaerajoogi võrra vaesem.“

YOOKi edulugu on muljetavaldav näide innovatsioonist ja kestlikust majandusmudelitest. Ettevõtte tegevus on suunatud ekspordile, lähtudes ringmajanduse ja keskkonnasõbraliku tootmise põhimõtetest. Katre Kõvask rõhutas, et see tiitel on oluline kogu toidutööstuse jaoks:

„Märgiline on see tiitel ka seetõttu, et auhinna sai toidutööstuse ettevõtte, mis toodab piimaalternatiive, mille tootmisüksus ja kogu ettevõtte on ehitatud nullist. Täna ne tunnustus näitab, et innovatsioon, julgus ja töökus toovad tulemusi.“

Õnnitleme Katre Kõvaskit ja YOOK Production OÜ meeskonda kõrge tunnustuse puhul!
MERLE RÜÜTEL

Türi Ganvix JK tähistas 20. hooaja lõppu

9. novembril toimus Türi Ganvix JK pidulik hooaja lõpetamine Metsajõe puhkemajas, kus kokku tulnud rekordilised 29 mängijat said üheskoos hooajale väärrika punkti panna.

Tänavu oma 20. hooaega tähistanud Ganvix JK lõpetas liiga II kohaga, mis on klubi jaoks suur saavutus ja tõeline meeskonnatöö tulemus.

Ganvix JK eestvedaja Vitali Gansen andis teada, et hooaja parimaks mängijaks kuulutati Raido Kangur ning Kevin Org pälvis tunnustuse hooaja ilusaima värava eest.

„Pidulikul üritusel ei piirdutud ainult sõnavõttudega,“ ütles

Gansen ja lisa, et osalejad panid end proovile erinevates sportlikes mängudes, mis lisasid õhtule veelgi meeleolu ja energiat.

Klubi kinkis tänutäheks kõikidele mängijatele uued Ganvix'i joped, mis kannavad endas meeskonnavaimu ja sümboliseerivad ühtsust, millega ühiselt edasi liikuda.

Gansen sõnul on klubi väga tänulik Metsajõe puhkemaja pererahvale, kes võimaldas hooaja tähtsaima ürituse pidada just nende juures. „Soo-

vime tänada kõiki sponsoreid, fänne ja mängijate perekondi toetuse eest, et saame mängida sära silmis!“ lisas Gansen.

MERLE RÜÜTEL

TÜRI AUTOTURG

Sõidukite ost-müük-vahetus

Asume Türi linnas, Jaama 22
Telefon: 5356 3198

Türi muusikakooli õpilane oli Prahas väga edukas

20.–24. novembril 2024 toimus Tšehhi Vabariigi pealinnas Prahas mainekas 18. Jan Vychtyl'i nimeline rahvusvaheline tšellomängijate konkurss, mis tõi kokku üle 100 andeka tšellisti 18-st riigist. Võistlejad esinesid seitsmes vanuserühmas, pakkudes kõrgetasemelisi muusikalisi etteasteid.

Türi muusikakooli au kaitses väärikalt Karl Märten Aren, kes õpib õpetaja Helen Oti juhendamisel. Karl Märten osales II vanuserühmas (sünd. 1.07.2013–31.12.2014) ja saavutas suurepärase II koha. Noorel tšellistil Karl Märtenil aitas rahvusvahelisel laval särada kontsertmeister Katrin Aesma.

Rahvusvahelise konkursi II koht on suur tunnustus nii noorele muusikule endale, tema õpetajale kui ka kogu Türi muusikakooli pühendunud tööle.

Palju, palju õnne!
SILJA AAVIK, Türi muusikakooli direktor

Väätsa lasteaia lapsed tõid eakatele jõulurõõmu sokkide ja kinnastega

Sel jõulukuul tõestavad lapsed taaskord, et head teod ei küsi vanust. Väätsa lasteaia ühine pere korraldas südamliku kampaania, mille raames koguti sokke ja kindaid, et tuua rõõmu ja soojust Väätsa eakate kodu hoolealustele. Algatus sai alguse majaperenaine Maiu ideest, kus õpetajate ja lapsevanemate koostöö eesmärk oli pakkuda hooldekodu liikmetele midagi praktilist ja südantsoojendavat.

Lapsed koos vanemate ja õpetajatega kogusid uusi ja ka enda kootud sokke ning kindaid. Kõik need soojad esemed pakiti hoolikalt jõuluteemalistesse pakkidesse, lisati juurde laste joonistatud kaardid ja soojad jõulusoovid. Sellised heateod aitavad kasvatada hoolivust ja empaatiat ning loovad kogukonnas tugevama sideme. Jõulurõõm, mida lapsed jagasid, jääb kindlasti kõigi osalejate südamesse pikaks ajaks.

Suur tänu teile ja head jõulukuud!
ULVI HANTSON, Väätsa lasteaed Paikäpp direktor

Laupal ärgitati märkama

Novembriga lõppes Laupa koolis juba septembris alanud põnev küsimismäng „Märka ja avasta“. Kogu koolipere sai vastata raamatukogu koostatud küsimustele meid iga päev ümbritseva kohta. Küsimused olid Laupa mõisa ajaloo ja pargis leiduva, aga ka koolile antud tunnustuste ja mõisas paikneva raamatukogu kohta. Kooli töötajate hulgas tekitasid palju elevust pildiküsimused, millele polnudki nii kerge vastata, kui esialgu tundus.

Juba teist aastat järjest osales Laupa koolipere Eesti Vabariigi presidendi Alar Karise algatatud uudishimu päeval. Kuna novembris toimus Põhjamaade kirjanduse nädal ja ettelugemise päeval luges õpetaja Kerli meile islandi kirjaniku Rán Flygenring raamatut „Tulemägi“, tekkiski mõte uurida Põhjamaid. Iga klass sai uurimiseks ühe riigi ning oma uued teadmised kirjutati ja joonistati plakatitele, millest valmis kooli saali väljapanek. Küsimismängu viimasel nädalal saidki kõik huvilised vastata Põhjamaade-teemalistele küsimustele. Aitäh kõikidele küsimismängu osalejatele!

LIINA JEENA, Laupa raamatukogu raamatukoguhoidja

Ilmar Tomusk inspireeris Väätsa põhikooli lapsi oma kirjanikuteekonna lugudega

12. novembril külastas Väätsa põhikooli õpilasi armastatud lastekirjanik Ilmar Tomusk, kelle looming on rõõmustanud väikseid ja suuri lugejaid pea kakskümmend aastat. Tomuskil on ilmunud lausa 53 lasteraamatut ja 10 raamatut täiskasvanutele. Ühtlasi tähistas kirjanik tänavu oma 60. sünnipäeva.

Tomusk jagas lastele lugusid oma lapsepõlvest ja unistustest. Ta meenutas, kuidas soovis noorena saada kõrgushüppe meistriks ning õppis mängima nii akordionit kui ka kitarr. Hiljem omandas ta eesti keele õpetaja ameti ja täiendas end Soomes Jyväskyläs, kus õppis soome keelt ja kirjandust. Lastekirjanduse peale Tomusk esialgu ei mõelnud, kuid muutus toimus 2002. aasta jaanuaris, kui talle tuli unes külla lastekirjanik Astrid Lindgren.

Esimese mõtte hakata kirjutama lastejutte sai Tomusk Adavere tuulikus lõunasöögi ajal aastal 2005. Just seal sündis tema esimene lugu „Volli isa ostis videomaki“, mis oli inspiratsiooni saanud tema pojast Vollist. Volli tegelaskuju on tänaseks tuntud paljudele – tema seiklusi on kirjastanud 70 loos, millest osad on leidnud oma tee ka ajakirja Hea Laps veergudele.

Lisaks Volli lugudele rääkis Tomusk ka oma uuest kriminalistide sarjast, mis ilmumas on – „Linnalaste krimisüvi“. Sari jutustab lastest, kes elavad linnakorteris ega saa suveks kuhugi maale vanaema juurde sõita. Selle asemel otsustavad nad veeta oma suve kuritegusid lahendades, hakates ise tõelisteks detektiivideks. Just sellised lood inspireerivad noori lugejaid avastama maailma ja nägema, kuidas isegi igavast suvest võib saada põnev seiklus.

Tomusk paljastas, et tema poeg Volli aitas teda teemadega, koostades nimekirja kõigist asjadest, mida ta tegi siis, kui vanemad kodust ära olid. Need lood kirjutaski Tomusk raamatuteks.

Kohtumine aitas lastel mõelda sellele, kuidas isegi väikeste unistuste teekonnad võivad viia suurte saavutusteni.

MERLE RÜÜTEL

TÜRI NOORTEKESKUS TÄNAB JÕULUMAA TOETAMISE EEST:

TAIKSE PUIT OÜ	HEIKI MALLAS
SIMMO MATSINA	JADE RAJASAAR
ROBERT TUPITS	MARI ELEN TORM
STORA ENSO EESTI AS	EGOR VALDMAA
SULO SÄRKINEN	MADIS ROHTMETS
TAIVO RAJASAAR	LOKUTA RÜHM
HARRY LAAS	SAJAJALGSED
ANDRUS UMMUS	OÜ RENDILAVA
HARRI JÜRGENS	HELENA SOOVIK
TÜRI HALDUS	JARMO SOOVIK
EINAR NÖLVAK	VINGELD OÜ
RIINA SOOVIK	KÜLLIKI UIBO
TIIA JAAGUMANN	ELE SCHIFF
TIINA LIPPAND	VILJAR SCHIFF
ANGELA MURUMAA	PEREKOND IVANOV
REET ADAMSON	GARDERIINA OÜ
PAIDE TANTSUSTUDIO	VEIGO KAARET
TÜRI PÕHIKOOLI 3-4	AKORDIONIDUO
KLASSIDE KOOR	ANDANTE
	KODUTORDID OÜ

NOVEMBER Türi põhikoolis

TÜRI PÕHIKOOLI JA TÜRI ÜHISGÜMNAASIUMI NOORED STARTISID KOOSTÖÖLAINELE

Novembris kohtusid Türi ühisgümnaasiumis kahe Türi kooli õpilasesindused, et osaleda koos inspireerival koolitusel, mille salaeasmärgiks oli need kaks noortepunkti üksteisele lähemale tuua.

Ühisgümnaasiumi arendusjuhi ja põhikooli huvijuhi laual on mõte istunud juba pikka aega. Samas suunas mõtlesid ka mõlema kooli hoolekogud. Mõtlemisest üksi aga suurt kasu ei ole, nii asuti tegudele. Arendusjuht ja huvijuht kaardistasid ära ühisosad ja sündmused, kus üksteisel külas käia ja kaasa elada. Aga kuidas jõuda päris koostööni? Parimaks variandina tundus noored ühte ruumi kokku koguda, aga südamesooviks oli, et sisend ühisteks tegevusteks ja arenguteks tuleks siiski noortelt endilt. Mõlemad teadsid, et on olemas üks inimene, kes ka koolinoore mõistes hilistel tundidel noorele sära silmi ja ajukurdude vahele särtsu oskaks tuua. Nii sai külla kutsutud Urmo Reitav!

Kui esialgu asutasid noored end viksilt ja viisakalt koolide kaupa oma seltskonda istuma ning tegelesid rohkem mõttetööga, siis esimese pooltundi lõpuks kõlasid üle ruumi julgelt ka mõtteavaldused ja muhedad naljad.

Koos arutleti selle üle, mis on õpilasesinduse roll ja võimalused ning mõisteti ka seda, kuidas mõlemas koolis õpilasesindus toimetas ja millega arvestama peab. Tuli välja ka see, et mõlema õpilasesinduse ühiseks näitajaks on väga toetav ja kaasa mõtlev kooli juhtkond.

Juureldi kitsaskohtade üle, mida koolides on märgatud, ja pakuti välja esimesi lahendusi, kuidas noored saaksid arendus- ja parendustöödele olla alla panna. Lahenduste väljatöötamist jätkatakse ühiselt ning mõne aja möödudes, kui ajud on registatud, kuulete neist noortest jälle.

MIS NEED ÕPETAJAD TEISIPÄEVITI TEEVAD?

Teisipäevad on meie majas mõeldud ühiseks koostöö ajaks. Nii saavad pea kõik meie maja õpetajad iga teisipäev peale tunde kokku ning toimetavad ühiste teemade kallal.

Mõttekoja-teisipäevadel on arutluse all päevakajalised teemad, mis vajavad ühist sisendit, arvamust ja lahendust. Siis on ka ainesektsooni-teisipäevad, kus ühiste huvidega (loe: ainetega) õpetajad toimetavad oma ainealaste teemadega. Mõnikord lipsab neisse sisse ka teistsugust pusimist vajav ülesanne. Näiteks mälumänguks vajalike küsimuste koostamine.

Koolituste-teisipäev toob meid aga kokku uusi teadmisi omandama või vanu klassikuid meelde tuletama. Viimati näiteks oli meid koolitamas päästeamet ja vaatasime üle, kuidas kriisiolukorras paremini toime tulla. Kuu viimased ühistööajad on õpiringi-teisipäevad.

Kokku toimetab koolis 6 õpiringi, mis on jagunenud kooliastmete kaupa väiksemateks gruppideks. Hetkel on õpiringide peamiseks eesmärgiks enastjuhtiva õppija kujundamine. Selleks valmistavad õpiringi juhid ühiselt ette materjalid, mis antud eesmärgi saavutamist toetaksid ning ühiselt arutletakse nende praktikasse panekut ning tulemusi.

Ja mis saab siis, kui ühes kuus on 5 teisipäeva? Seda me ei ütle - las midagi jääda salapäraseks ka!

ÕHKSOOJUSPUMPADE

MÜÜK
PAIGALDUS
HOOLDUS

www.ehituspuit.com

PARIMAD
HINNAD!

Sise- ja välisvoodrilaud,
terrassilaud, ehituspuit
Kohaleveo võimalus.

PAIDE, PÄÄMA. Avatud E-R 8-17.

Ostame

okas- ja lehtpuupalki,
hinnad head ja raha kohe kätte!

Info 503 0452, 510 5565, investor@investor.ee

Kabala mõisa peahoone 250

Kabala mõisal on olnud pikk ja värvikas ajalugu. Mõisa peahoone rajati 17. sajandi esimesel poolel, kui perekond Möllerid omastasid endale Kabala koos lähemate küladega. Algsel kujul ehitatud mõisal ei olnud pikka iga. Mõisnike tiheda vahetuse ja hooletuse tõttu see lagunes. Kui mõisa omandas Hans George von Uexküll, sai mõis 1774. aastaks uue, varaklassitsistliku ilmega, peahoone, mis on säilinud sellisel kujul tänaseni.

1774. aastast kuulus mõis Liphardite suguvõsale, alustades Carl von Lipardist ja lõpetades Sofia Taubega, kellelt Eesti Vabariik mõisa 1919. aastal riigistas. 1923. aastal alustas mõisa peahoones tegutsemist Kabala kool, mis töötab seal tänaseni. Lisaks koolile asub 2012. aastast peahoones ka lasteaed.

Õppeasutus on aegade jooksul oma nime muutnud. Hetkel tegutseb kool naaberkogukonna haridusasutustega liitmise tulemusena Retla-Kabala kooli nime all.

20. sajandi jooksul oli hoonel omajagu õnne. 1905. aasta mässu ajal pääses maja napilt rüüstamisest ning süütamisest ja ka II maailmasõja lahingud ning rünnakud läksid Kabala mõisasüdamest kaarega mööda. Nii on saanud võimalikuks mõisa välimuse säilimine läbi keerukate ajaloo etappide. Osa sajandite tagustest sisekujunduse elementidest (liftikapid, puittrepid, aaderdatud puitpaneelid ja omanike vappidega puittahvlid, kaunid kahhelahjud ning seinamaalingud jpm) on säilinud õppeasutuse järjepideva tegutsemisaja toel.

101 aasta jooksul on koolielu Kabala mõisahoones olnud sama kirev kui meie riigi ajalugu. Endine Kabala kooli õpetaja Kai Kosemaa meenutab eelmise sajandi seitsme- ja kaheksakümnendatest puhkpilliorkestri vägevaid esinemisi kooli üritustel, käike vabariiklikele laulupidudele, suviste aiatööpäevade kohustust, kartulite ja peetide koristamist kolhoosipõldudel,

söögivahetundide riviõppusi ning arvukaid kodu-uurimistöid. Õpilaste kohustuseks oli iganädalaste ühiskondlikult kasulike tööde tegemine, kuhu kuulus ka ahiküttega koolimaja kõigile kolmele korrusele küttepuude tassimine.

Ka järgmised 100 aastat tahetakse Kabala mõisas haridust ja elamusi jagada. Et õpilaste kilked ja tegutsemised saaksid jätkuda selles sisemuselt ainulaadses ja põnevas mõisahoones, toimuvad praegu mõisa fassaadi renoveerimistööd, mis peaks olema lõpetatud sügiseks. Väärrikale majale on see väga oodatud ja hinnatud kingitus!

Koolipere poolt soovime Kabala mõisahoonele pikka iga ja head tervist!

Piltidel vaade Kabala mõisahoonele ja laste jõulupuu mõisahoones 1936. aastal. FOTOD: ERAKOGU

Siis kui külla tulid LEIUTAJAD

Retla-Kabala koolis toimus 8. novembril eriline teemapäev, mis tõi kooli tavapärasest rohkem elevust ja inspiratsiooni.

Praktilise töötoa viisid läbi kodukandi aktivistid Made In Villevere ühingust, mille sihiks on läbi meelelahutuslike tegevuste suunata noori huvituma masinatehnikast ja taaskasutuse rakendamisest remontimisel ning seeläbi meelitada nooremat generatsiooni nutiseadmete tagant loovtegevuse juurde. Eesmärk on anda edasi inseneritaipu, äratada noortes entusiasmi ning optimismi isetegevuse võimaluste vastu.

Retla-Kabala kooli õpetaja Marit Kreitsman kutsus isadepäevale eelneval teemanädalal Made In Villevere leiutajaid õpilastele läbi viima käsitöö töötuba. Selline loovtegevus tõstab laste vaimset rahulolu ning õpilased saavad juurde enesekindlust ja arendavad fookuseeritult tegutsemist. Koolis toimunud töötoas said lapsed läbi praktilise kogemuse tunda ja proovida, kuidas ideest sünnib käegakatsutav tulemus.

Üheks ülesandeks oli õpilastel meisterdada oma joonise põhjal perfolindist, mutritest ja poltidest mudel. Alustati lihtsast joonisest, millele järgnes materjalide valimine ja tööriistade kasutamine. Teine praktiline ülesanne oli oma kätega lahti võtta ja siis jälle kokku panna mootor, et tutvuda masinate hingeeluga. Kätt sai harjutada nii saagide kui ka muruniidukite mootorite peal. Made In Villevere meeskond jagas praktilisi nippe, kuidas mõõta, milliseid tööriistu valida jms. Lapsed said ise tegemisel tunda nii edu kui tagasilööke, kuid kindlasti arendasid läbi selle keskendumist ja kannatlikkust.

Õpetajatele oli inspireeriv näha, kuidas ka tavaliselt pigem tagasihoidlikud või koolitundides vähem aktiivsed lapsed innukalt kaasa löid. Protseess visandist teostuseni oli kontsentreeritud, lapsed ei andnud alla ka väiksemate ebaõnnestumiste korral. Töötuba andis osalejatele võimaluse eneseväljenduseks ning käeliseks väljakutseks.

Õpetajad märkisid, et sellised praktilised töötoad toovad endaga kaasa hindamatuid kogemusi, lapsed avastavad endas uusi oskusi

ja huvisid. Õpilased nautisid oma kätega loomist ja tundsid uhkustunnet oma loodu üle. Ka Made In Villevere MTÜ leiutajad seisavad selle eest, et nii oma kogukonnas kui ka laiemalt panustada oskuslike ja hakkajate iseseisvate noorte arendamisse.

Sellised koostöö algatused näitavad, kui oluline on kohalike inimeste panus piirkonna arendamisse. Loodetavasti saavad Made In Villevere leiutajad Retla-Kabala koolis ellu viidud pilootprojektist järgijaid ning avaneb veelgi rohkem võimalusi noori isetegevamisega nakatada.

Lisan veel, et Perfo töötuba on loodud eesmärgiga arendada suurtes ja väikestes, kujutlusvõimet, sihikindlust ja kannatlikkust. Töötoas õpime kasutama isikukaitsevahendeid, erinevaid käsitööriistu ja joonise järgi konstrueerimist. Tegevuste läbiviimisel on kõigile abiks juhendaja.

Kui teil on huvi tutvuda Made In Villevere MTÜ tegemistega või soovite toetada, siis rohkem infot leiab sotsiaalmeediakanalist. Ühing on eraalgatuslik ja tegutseb kogukonna toetusel.

Tegus november Retla-Kabala koolis

Äsjalõppenud hingedekuu oli Retla-Kabala koolis väga tegus. November algas isadepäevast innustatuna poistenädalaga. See ei tähendanud, et tüdrukud kuidagi kõrvale oleks jäänud, teemanädalast võtsid osa kõik õpilased ja ka õpetajad. Osavuse päeval pandi end proovile pikima paberriba lõikamises etteantud pabertaldrikust. Nooremate motivatsiooni kõrgel hoidmiseks peeti arvestust kooliastmeti.

Üheks huvitavaks päevaks osutus ametitepäev, kus võis kooli peal liikumas näha arste, koristajaid, töömehi, politseinikke ja veel mitmeid huvitavate ametite esindajaid. Ei puudunud ka president. Palju elevust pakkus Tai poksi näidistrenn, mida käis õpilastele läbi viimas lapsevanem Lauri Kreitsman. Kõik said turvalises ja kontrollitud olukorras lisaks üldtreeningu elementidele proovida ise ka Tai poksi võtteid. Sportlikuma poisi valimine vahetundides pani õpilased proovile mitte ainult füüsilistes võimetes, vaid ka osavuses ja nutikuses. Teemanädal päädis Villevere küla leiutajate töötubadega, kus õpilased said oma kätega erinevaid mootoreid lahti võtta ja hiljem kokku tagasi panna. Elevust tekitas oma idee alusel leiutiste meisterdamine. Ka õpetajatel oli palju põnevust ning said oma meisterdamisoskust proovile panna.

Perelele toimus traditsiooniline pereõhtu, kus nii Oisus kui Kabalas oli esmalt kooliõpilaste ja lasteaialaste ühine kontsert ning seejärel toimetati koostöiselt huvitavates tegevuspunktidest mitmenäolistes ülesannetes lahendamisel.

Tähistamata ei jäänud loomulikult ka mardi- ega kadripäev. Juba traditsiooniliselt võorustas koolipool lasteaia marte ja ühiselt jagati tulevateks aegadeks teineteisele õnne ja häid soovide traditsiooniliste laulude ja tantsude saatel lustides. Kadripäeval, nagu tavaks on saanud, peeti Kabalas karnevali. Sellel aastal oli teemaks valged tegelased, kelle hulgas oli lisaks kadridele ka jäneseid, lumememmesid ja kummitusi. Oisus tähistati kadripäeva erinevate mängude ja mõistatuste lahendamisega.

Koostöös Kabala rahvamajaga oli õpilastel kuu keskel võimalus nautida filmihommikut. Oisu lasteaed nautis kultuuri Oisu raamatukogu külastades. Tutvuti uue lastekirjandusega, vaadati aabitsanäitust (pildil), kuulati põnevat uut lugu ja mängiti lauamänge.

Kabala mõisakooli sünnipäeval külastas vilistlane Madis Soolo Kabala õppehoone õpilasi ja rääkis oma väga põnevast hobist ja tööst, milleks on oma kätega puidust esemete tegemine. Õpilastel oli äärmiselt huvitav näha ja oma käega katsuda nii ehedaid pastlaid, erinevaid nõusid, karpe, tarbeesemeid, väikekannelt jms. Vestlus vilistlasega kujunes mõnusaks tunnikeseks, kus kõik said küsida ja oma uudishimu antud teemal rahuldada. Sünnipäev polnud sellega aga veel lõppenud. Õpetajad olid lastele ette valmistanud mõnusa salakirja lahendamist nõudva majamängu ja Kahoot! mängu Kabala maja detailsema tundmise peale. Koolil oli küll 101. sünnipäev, aga koolimaja kui hoone tähistab käesoleval aastal väga uhket 250. aastapäeva!

Tänu Türi ühisgümnaasiumi korraldatud geograafianädala pildimängule oli põnevust nii õpetajate toas kui ka klassiruumides, kus kaardirakenduses ringi kolades õigeid vastuseid otsiti.

Toimus ka järjekordne Oisu OTT, kuhu Oisu lasteaia õpetajad panustasid omanäolistel küsetistega. Kogu OTTi müügitulust annetatakse alati lasteaiale, et soetada põnevaid digivahendeid laste silmaringi ja mänguoskuse arendamiseks.

Novembri viimasel nädalal pöörati suuremat tähelepanu aga hoopis matemaatikale. Matemaatikanädala raames osaleti JÄVI võistlusel ja Retla-Kabala kool oli esindatud ka NUPUTA võistlusel Järva-Jaanis.

Kodanikupäeva tähistamiseks oli kooli kutsutud Türi valla abivalvanem Elar Niglas, kes rääkis õpilastele meie koduvalla juhtimise ja toimimise põhimõtetest ning ka üldiselt kodanikuks olemisest.

Kabala õpilased said osa ka Kabala raamatukogu 100. sünnipäeva pidustustest, kus pakuti publikule pillimängu, tantsu ja luulet. Palju õnne, raamatukogu!

TEGUSAD ÕPETAJAD KÕIGIST MAJADEST

Laupal õpivad terava silmaga lapsed

Tänu meie vahvale naabrile ja endisele lapsevanemale Marek Feldmannile saime koolis katsetada laskesuusatamise ühte osa ehk laskmist. Laserrelvadest laskmist tuli Laupale tutvustama Tartumaa laskesuusatamise treener Laura Väljaots, kes tõi meile kingituseks võistlusnumbri Eesti tugevaimate laskesuusatajate autogrammidega.

Alates 1. klassi juntsudest said kõik lapsed katsetada lamades laskmist. Vanemad klassid tegid ette ka mõned „kosmonaudid“, et teada saada, kuidas õnnestub laskmine veidi kõrgema pulsiga.

Meil oli väga vahva päev ning lapsed oleks tahtnud veel ja veel lasta. Treener kiitis meid samuti, et meil õpivad terava silmaga lapsed ja kellelgi ei jäänud märklaud tabamatuks.

Jääme ootama juba järgmist kohtumist, et katsetada laskmist ka õues vaheldumisi väikese jooksutiiruga. Samuti on nüüd kindlasti ka põnevam vaadata laskesuusatamise võistlusi ja elada eestlastele kaasa.

DEIVI ŠADEIKO, kehalise kasvatuse õpetaja

Kanast sai suppi ja pirukat

Laupa kooli 7. klassi õpilased said restoran Mimosa peakokk Juhan Heinsaluga koos kätt harjutada.

Enne kokkamistunde käis peakokk Juhan uudistamas ka meie koolisööklad. Eriti suurt heameelt valmistas talle kooliköögi puupliit, mille peal valmivad kõik meie lõunasöögid.

Kodundustunnis valmisid selge kanasupp, suitsukanapirukas ja kohupiimasõrnikud. Õpilased töötasid kolmes grupis jagades iseseisvalt omavahel tööülesandeid. Peakokk näitas oma tippkoka oskusi ja loomingulist lähenemist toituledele.

Näiteks jagas ta nõuandeid, kuidas hakkida sibulat ja kraapida ingverit, kuidas lahendada olukord siis, kui maha on ununenud mõni toiduaine ja millal ei ole vaja ajada taga grammilist täpsust, vaid võib aineid lisada silmamõõdu järgi. Ühiselt arutati ka köögis puhtuse hoidmise teemadel. Hiljem vaatasid õpilased Eesti toidu teemalisi videoid.

Peakokatund toimus Laupa koolis teist korda. Varem on tundi käinud andmas Türlilt pärit peakokk Katrin Kollist.

ANNELI PAAS

käsitöö ja kodundusõpetaja

Kohvik-resto AJATU pälvis Falstaff Nordic Restaurant Guide 2025 tunnustuse

Türlil tegutsev kohvik-resto AJATU on saanud väärilise tunnustuse, jõudes Falstaff Nordic Restaurant Guide 2025 hinnangute hulka ning teenides tiitli „väga hea restoran“. See kõrgetasemeline tunnustus kinnitab, et AJATU on midagi enam kui lihtsalt söögikoht – see on paik, kus toiduelamus ja südamesoojus kohtuvad.

Falstaff Nordic Restaurant Guide on rahvusvaheliselt tunnustatud restoranijuht, mis soovib Põhjamaade ja Baltikumi parimaid toidukohti. Hindamiskriteeriumiteks on loominguline menüü, atmosfäär, teeninduse tase ning püsiv kvaliteet. See on kvaliteedimärk, mida hindavad nii kohalikud kui ka rahvusvahelised külalised.

Kohvik-resto AJATU saavutas hinnangulise tulemuse 81 punkti, teenides ühe kahvli, mis tähistab väga hea tasemega toidukohta. See tunnustus näitab järjekindlat pühendumist, loovust ja armastust oma töö vastu.

Kohviku omanikud Kaia ja Tarmo Kaugerand jagasid oma rõõmu: „See on suur au ja tunnustus kogu meie tiimile ja kogukonnale! Iga keeruline hetk ja väljakutse on meid inspireerinud ning aidanud kasvada. Täname kõiki, kes on meie kõrval olnud – meeskond, lähedased ja külalised! Ilma teie toetuseta poleks see võimalik olnud.“

Kohvik-resto AJATU on ehe näide sellest, kuidas kohalik ettevõtlus rikastab piirkonda ja kohvikule omistatud tunnustus on oluline saavutus mitte ainult kohvikule endale, vaid kogu Türi vallale, näidates, et siinses kogukonnas leidub loomingulisust, kvaliteeti ja soovi pakkuda külalistele midagi enam kui lihtsalt söök.

MERLE RÜÜTEL

Oisu rahvamaja 35. sünnipäev pakkus mitmekesisist kultuurielamust

16. novembril tähistati Oisu rahvamaja 35. sünnipäeva Sille Varuli lavastatud meeleoluka kontsert-etendusega „Rõõmu tahan jagada“.

Sünnipäevaõhtu pakkus elamusterohket programmi, kus lavalaudadel astusid üles segarahvatantsurühm Helkur, Türi Kevade kooli kapell ja ansamblid Pillarid ning Viisilised. Külalistele esitati nii rahvatantsu kui ka muusikat pakkudes nii igale vaatajale midagi, mis südame soojaks teeks.

Õhtu kava oli mitmekesine ja sisutihe. Kukerpillide tuntud „Külavalss“ lugu „Oi külad, oi kõrtsid“ Valdo Rebase seades tõi saali omamoodi nostalgiat. Eriliselt paistsid silma ka Boris Kõrveri „Kiik kutsus“ ja Orelipoisi „Laiali on...“ muusikaga Andre Laine seatud südamlikud tantsud.

Rahvalikud tantsud, nagu „Kõsteri valss“, „Memme-taadi reinlender“ ja „Kadrelü süit“ said samuti publikult sooja vastuvõtu. Vaheaja järel jätkati kavaga, mis oli täis sügavaid meloodiaid – olgu see siis Koidu Ahki „Tiivasirutus“, Jaan Tätte „Närvid“ või Piret Laikre „See vaid, kes hoolib“, kõik nad kutsusid hetkeks kaasa mõtisklema. Traditsioonilised rahvatantsud, sealhulgas „Kosjatants“ ja „Härjatants“, tõid lavale rahvaviiside ilu ja väe, mida täiendasid tempokad tantsud nagu „Võro polka“ ja „Memme-taadi polka“.

Kontsert-etenduse sidus tervikuks jutuvestja, kelle kõrval astusid üles kolm väikest poissi, luues üheskoos saali erilisel sooja ja südame-

liku meeleolu. Pidulik õhtu kulmineerus sünnipäevatoridi ja külaliste tervitustega.

Täname korraldajaid ja soovime Oisu kultuurirahvale jõudu traditsioonide hoidmisel!

MERLE RÜÜTEL/FOTOD: TEET REIER

Ristikheina sügispidu: uued liikmed, rõõmsad hetked ja tulevikuplaanid

7. novembril toimus Väätsa rahvamajas Väätsa eakate seltsi Ristikhein sügispidu, et üheskoos tunda rõõmu seltsiliikmetest, meenutada toredaid hetki, luua uusi mälestusi ja kavandada uueks aastaks põnevaid plaane.

Pidupäeval jagus nii tunnustust kui elevust ning naeru pakkuvaid hetki. Tervitati kolme uut liiget, millega kasvas seltsi liikmeskond 65 inimeseni.

Auhinnati hiljutise *bowling*uturniiri parimaid mängijaid ning sünnipäevalapsed said head soovid ja sooja tähelepanu. Samuti pandi proovile osalejate teadmised ja oskused – mängiti viktoriini, kus tuli ära tunda Eesti puid ja taimi ning teada nende kasulikkust tervise heaks, ning harjutati kätt erinevates osavusmängudes.

„Need kokkusaamised aitavad hoida meie liikmeskonda ühtsena, pakkudes toetust ja võimalust jagada rõõme ja muresid,“ ütles seltsi eestvedaja Elle Kütt. „Näha on, et igaüks tunneb end siin oodatuna,“ lisas ta rahulolevalt.

Kütt jagas peol ka rõõmsat uudist, et Ristikhein on saanud Euroopa sotsiaalfondi toetusprogrammist rahastust 4874,70 euro ulatuses, mis võimaldab ellu viia mitmeid põnevaid ettevõtmisi.

„Projekti toel saame pakkuda meie liikmetele ja teistele huvilistele mitmekesisist prog-

rammi – jõulupeol tuleb muusika, jaanuaris sõidame Pärnusse teatrisse, veebruaris on uus *bowling*uturniir ning kevade hakul külastame Suure-Jaani spaad, kus tegeleme ka vesivõimlemisega,“ rääkis Kütt.

Samuti on plaanis tervisematk Mukri looduskaitsealale koos piknikuga, osalemine eakate kokkutulekul Laupal ning sõit Võrumaale Obinitsasse, et kohtuda sealsete eakaaslastega.

Ristikheina seltsi tegevused ulatuvad aga peost kaugemale. Aktiivselt tegutsevad käsitööring, kokandusklubi ning eksperimentaalne inglise keele grupp, mis on

kokku käinud juba kaks kuud. „Keeleõppijad valmistuvad aprillikuus Brüsseli-reisiks, et oma oskusi praktikas proovile panna,“ selgitas Kütt, lisades, et seltsi tegevusvalik rikastab osalejate elu ja pakub võimalusi uute oskuste omandamiseks.

Aasta lõpetab traditsiooniline jõulupidu Väätsa mõisas, mille ootus on liikmetel juba suur. „Iga koosviibimine tugevdab meie ühtekuuluvust ja toob juurde uusi toredaid mälestusi. Ootame kõiki ka uuel aastal aktiivselt osa võtma ja ühiselt rikastavat seltsielu looma,“ ütles Kütt lõpetuseks.

MERLE RÜÜTEL

Teatrielamused

Novembris andsime stardipaugu järjekordsele teatrihooajale. Kõige esimesena käisid etenduskunsti nautimas meie kümnendikud: vaadati Teater Nuutrumi lavastust „Muusträstas“.

Karl-Tambet arvas, et väga huvitav etenduse teema oli, kuidas traumeerivad kogemused võivad muuta elu. „Vahel oli dialoogi ebamugav kuulda. Väga üllatav oli, kui toodi välja, miks nad olid sinna kokku saanud.“ Marta lisas: „„Muusträstas“ on minu arvates väga hea näidend. Näitlejad suutsid selle vaatajateni tuua realistlikult, mulle tundus, nagu oleksin koos tegelastega seal ruumis viibinud. Tundsin nende pingeid, ärritust ning hirmu.“

Muusikaõpetaja viis koolinoored Estoniasse vaatama P. Tšaikovski balletti „Pähklipureja“. Abiturientid Reelika ja Helis: „Etendus oli väga ilus, lausa nii ilus, et üks hetk hakkasid silmad valutama. See etendus pani mõtlema sellele, et läbi tantsu on nii lihtne näidata seda, mida tunned. Vahest isegi lihtsam kui sõnadega. Kostüümid olid vapustavalt kaunid, täpselt nagu esinejad ise. Dekoratsioonid olid samuti viimase peal. Etendust vaadates läks aeg linnulennul, sest alati oli midagi jälgida, kuulata ja mõelda. Nii vahva kogemus, me jääme väga rahule!“

Meie iga-aastane traditsioon on käia Pimedate Ööde Filmifestivalil. Sel korral käidi vaatamas filmi „Ära muretse, minuga on hästi“. Erinevalt pealkirjast said noored teada, et gümnaasiumiealise neiuaga ei olnud sootuks kõik hästi. Nähtud

film läks noortele väga südamesse, pani mõtlema ning peeglissee vaatama, et ka ennast muuta. Noorte sõnum peale filmi vaatamist: „Olgem üksteise vastu armsad ja hoolivad.“

Abiturientidel oli kuu lõpus võimalus vaadata teatritükki, mille pileteid meie õpetaja Averonika pool aastat ootas. Noorte tagasiside Draamateatri lavastusele „Lehman Brothers“ oli väga positiivne. Heidi: „Mulle meeldis näidend „Lehman Brothers“ väga. Kordagi ei olnud igavust või tunnet, et enam ei jaksa vaadata. Segamini olid komöödia ja tragöödia, mis muutsid vaatamise huvitavaks ja panid aja kiiresti mööduma,

kuigi etendus kestis päris mitu tundi. Samuti oli hämmastav, et kolm näitlejat suutsid ainult paari aksessuaariga nii palju tegelasi kehastada.“

Hubert: „Jäin etendusega väga rahule. Kuigi näitlejaid oli vaid kolm ja etendus kestis ligi neli tundi, oli seda siiski huvitav jälgida. Päris palju sai naerda, aga etenduses oli ka hulganimi tõsiseid teemasid. Näitlejad mängisid mitmeid erinevaid rolle väga veenvalt ning dialoog oli hästi kirjutatud. Soovitan seda vaatama minna teistelgi.“

Teatrihooaja eest seisab hea meie eesti keele ja kirjanduse õpetaja Averonika Beekmann.

Vilistlane

Mina olen Kertu Ševerev, TÜGi 13. lennu vilistlane. Öpin praegu Tartu tervishoiu kõrgkoolis ämmaemandaks.

Võin julgelt öelda, et sain Türi ühishümnasiumist väga hea hariduse ning põhja tulevasteks õpinguteks. Olen väga õnnelik, et otsustasin oma kooliteed peale põhikooli jätkata just TÜGis.

Olen ülimalt tänulik oma õpetajatele ja kooli juhtkonnale, et saan nüüd oma õpinguid jätkata ilma raskusteta.

paljud eakad oma murele ka raamatukogust abi otsimas.

Seetõttu ongi 20. detsembril kell 13 kõik eakad oodatud oma nutitelefonidega raamatukokku, kus neid abistavad erinevate nutiseadmega seotud murede ja küsimuste osas TÜGi noored. Kes soovivad sülearvutiga abi, siis ka neid ei jäeta hätta.

ASTRID KARPENDER, Türi raamatukogu direktor

Teadaanne
31. detsembril on kõik Türi valla raamatukogud sisetööpäevaks suletud.

TÜG teeb ja toimetab

SPORDITULEMUSED

Türi vibutajad jõudsid kullamatšidesse

Leedus toimunud Best Indoor Archery Competitionil jõudis kullamatšidesse kokku neli eestlast ja nende hulgas ka meie kaks Türi vibulaskjat Robin ja Lisell Jäätma.

Tulemused:

Svetlana Tatarlõ II koht pikkvibu ja ajaloolise vibu segaklass

Priit Tanvel II koht meeste sportvibu klassis

Lisell Jäätma I koht naiste plokkvibu

Robin Jäätma I koht meeste plokkvibu

Lisaks püstitas Lisell Jäätma uue Eesti siselaskmise rekordi naiste plokkvibu klassis 595 silmaga ehk kaks silma kõrgem, kui tema nädal tagasi MK II etapil lastud rekord.

ALLIKAS: EESTI VIBULIIT

Türi spordikooli maadlejad tõid koju mitmeid medaleid

Türi spordikooli maadlejad võistlesid 23. novembril Pisisaares vabamaadluses Jõgevamaa MV/Noorte seeriavõistluse etapil, kust koju toodi ka mitmeid medaleid.

Tulemused:

Roko Kattai 38 kg 7. koht

Maksim Kyrilenko 41 kg II koht

Aron Lieberg 44 kg II koht

Saamuel Murga 52 kg III koht

Mats Artur Avi 62 kg 5. koht

Uku Salum 68 kg 5. koht

Otto Nugis 85 kg 5. koht

Meiko Jeena 110 kg III koht

Üldkarika võitja Aron Lieberg ja Mathias Maasikpalu.

Türi SKLi kogukonnaüritused 2024 said lõpu

Sel aastal esmakordselt toimunud kogukonnaüritused said lõpu Väike-Vooremaa Rogainiga. Kui muidu oleme traditsiooniliselt korraldanud külade talimänge, siis viimaste aastate külade väikese aktiivsuse tõttu olime sunnitud muutma kontseptsiooni. Mõtlesime pakkuda rahataotlusvoor, kus kogukonnad ja aktiivsed juridilised ja eraisikud said taotleda rahalisi vahendeid liikumisürituste korraldamiseks enda elukohas. Taotlusvoor kogumaht oli 3000 eurot ning laekus kokku 9 taotlust ning rahastuse said neist 8.

Sedasi korraldasidki MTÜ-d ja eraisikud jalgrattamatku, noortepäevasad, jooksuvõistlusi, orienteerumisüritusi jpm. Kokku osales nendel üritustel 578 osalejat, mis on märkimisväärne number ning meile kui korraldajatele hea tagasiside, et tegemist on olulise meetmega, et ärgitada kogukondi koha peal korraldama liikumisüritusi. Loodame, et paljudest liikumisüritustest kasvavad välja järjekordsed traditsioonid.

Aitäh kõikidele üritustele korraldajatele ning kohtume juba järgmine aasta!

MARTIN KASCHAN
TSKL juhatuse esimees

Ujujad osalesid edukalt Eesti juunioride ja noorte meistri-võistlustel lühiraja ujumises

15.-17. novembril toimusid Tallinnas Sõle spordikeskuse ujulas Eesti noorte ja juunioride lühiraja meistrivõistlused ujumises. Võistlused peeti kuueosalisena.

Hommikul eelujumised ja õhtul finaaliid. Päevad venisid võistlejatele tavatult pikaks. Võistluspäev algas kuiva soojendusega juba kell 8, edasi soojendus vees.

Kell 9.30 alustati eelujumiste startidega, mis kestsid kohati kella üheni. Öhtuse osa soojendus juba kell 16 ja finaalujuumiste start anti kell 17. Võistlejaid oli väga palju. Soojenduse ajal oli ühel rajal üle 30 ujuja! Küllaltki karmid tingimused, kus tuli võistlejatel hakkama saada.

Türi ujujatest võistles noorteklassis Audentese spordigümnaasiumis õppiv ja treeniv Sheril Tankler ja juunioridest Oskar Männa.

Sheril Tankler tuli kolmel võistluslalal Eesti noorte meistriks suurepärase tulemustega.

Tema võiduajad: 200 m vabalt 2.06,66; 200 m kompleksi 2.20,12 ja 400 m kompleksi 5.05,61. Sherili 400 m kompleksujumise tulemus pälvis ka sponsorite eripreemia.

Teateujumistes USK võistkonnas tuli lisaks veel kolm kuldset ja kaks hõbedast medalit. Lisaks 50 m vabaltujumises viies koht ajaga 26,52 ning 100 m vabaltujumises neljas koht ajaga 57,86. Kõik mainitud tulemused on uuteks Järvamaa rekorditeks.

Noormeeste juunioride vanuseklassis oli Oskar Männa parimaks tulemuseks hõbemedal 400 m vabaltujumises ajaga 4.05,34. 200 m vabaujumises oli Oskar viies ajaga 1.55,32. Kõrvalaladest 50 m vabalt 9. koht ajaga 24,92 ja 100 m vabalt 10. koht ajaga 53,45.

50 m, 100 m, ja 400 m tulemused on uued Järvamaa rekordid.

Õpilasesinduse meeleolukas koolitus

Novembri alguses said omavahel kokku Türi ühishümnasiumi ja Türi põhikooli õpilasesindused. Kokkusaamise eesmärk oli tugevdada kahe kooli koostööd ja selleks, et õhtu mõõduks meeleolukalt ja inspireerivalt, kutsuti külla *coach* ja koolitaja Urmo Reitav.

Kui kõigepealt sättisid ühe kooli noored end ühte seltskonda ja teine kool omaette, siis õhtu lõpuks oli jää sulatatud ning julgeti teha nalja ja avaldada arvamusi.

Üheskoos arutati, mis on õpilasesinduse roll koolis, mis võimalused on noortel ning millised on kahe kooli eripärad. Mõlema kooli noored ütlesid, et koolis on toetav ja kaasamõtlev juhtkond.

Lõpetuseks kaardistati koolide kitsaskohad ning pakuti välja oma lahendusi ning kus võiks ja saaks ka ise kaasa lüüa. Lahenduste väljatöötamist jätkatakse ja loodame, et juba varsti kuuleme noorte koostööst rohkem.

TÜGi heategevuspäev Türi raamatukogus MUNA õpetab KANA

Türi gümnaasiumi noored käivad juba mitmendat aastat raamatukogus tegemas mõnda heategevusprojekti. Näiteks käisid eelmisel aastal mitu noort korraldama mängu ja meisterdusi lastehommikul. Sel aastal esitasime neile aga hoopis teistsuguse väljakutse.

Paljud eakad on soetanud endale nutitelefoni, aga seda kasutada oskavad neist üsna vähesed.

Hädapärast osatakse helistada ja kõnesid vastu võtta, aga sellega oskused enamasti ka piirduvad, sest kardetakse, et keeratakse telefonis midagi nässu. Abi pole ka kelleltki küsida, sest lapsed, kes õpetada võiksid, asuvad kaugel või pole neil aega. Seetõttu käivad

Riigikogu teine aseesimees Arvo Aller oli 25.-26. novembril ringsõidul Järva- ja Viljandimaal. Kohtumised Järvamaal said alguse Järvamaa haiglas ja Paide linnavalitsuses. Paides külastati ka peagi avatavat jalgpallihalli. Järva vallas tutvus riigikogu aseesimees kohaliku põllumajandusettevõtte AS Veskimäe tööde ja tegemistega. Järvamaa ringsõidu lõpetasid kohtumised Türi vallas. Riigikogu aseesimees kohtus Türi vallavalitsuse esindajatega, kes tutvustasid Türi valla tegemisi ja tulevikuplaane. Arutelu all oli hulk teemasid, sealhulgas kohaliku omavalitsuse toimetulek ning riigi regionaalpoliitiline suund ja valikud. Päev maakonnas lõppes kohtumisega Türi aianduse ja mesinduse seltsi juhatusega. FOTO: TEET REIER

Veerandsajand pühendunud tööd erivajadustega inimeste toetuseks

Türi Päevakeskus tähistas oma 25. sünnipäeva, meenutades keskuse algusaegu ja vaadates tagasi aastatele, mil erivajadustega inimeste toetamine, arendamine ja kaasamine on olnud keskse tähtsusega.

Päevakeskus avas ukse 1999. aasta novembris. Algselt sisustati esmased tööruumid puidutöö õpetamiseks, et pakkuda meestele võimalust õppida praktilisi oskusi.

Päevakeskus on algusest peale keskendunud erivajadustega inimeste toetamisele ja arendamisele, pakkudes individuaalset juhendamist ja erinevaid tööalaseid ning loovtegevusi. Tänu Rotaryte ja kohalike toetajate abile on Türi Päevakeskus kujunenud üheks paremini varustatud päevakeskuseks Eestis.

Juubelipäeval tänati kõiki, kes on keskuse arengusse aastate jooksul panustanud. Eriliselt tänati Türi Päevakeskuse asutajaid, kelle pühendumus ja visioon andsid keskusele elu. Tolleaegne Türi linnavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja Peeter Kruusement, kes kirjutas päevakeskuse algusaastate projekti, ning Peeter Särg said tänusõnad nende olulise töö eest.

Samuti tunnustati Kalle Nõmmikut, kes toona juhatajana idee üles korjas ja viiski ellu plaani luua Türi Päevakeskus erivajadustega inimestele.

Tänu nende kolme mehe panusele sai Türi Päevakeskusest kogukonnale vajalik ja pikaajaline tugikoht, mis on nüüdseks juba 25 aastat pakkunud erivajadustega inimestele toetust ja arendavat keskkonda.

Tänu õigetele otsustele on meie kogukonnas koht, kus erivajadustega inimesed saavad kasvada, õppida ja osaleda ühiskonnaelus. See on tõeline väärtus, mille üle meil on põhjust uhkust tunda.

Türi Päevakeskus jätkab oma missiooni pakkuda erivajadustega inimestele mõtestatud tegevusi ja arendavat keskkonda, et järgmistel aastakümnetel pakkuda jätkuvalt hoolivat tuge ja võimalusi enesearenguks.

Türi Päevakeskuse edulugu – Gaira Liiveri särav panus lasteraamatusse

Türi Päevakeskusel on põhjust uhkust tunda. Meie andekas joonistaja Gaira Liiver on illustreerinud lasteraamatu. Gaira osales illustraatorina Karin Tuvikese (Tuvikene) uues raamatus „Unelugu kassipojast, kes otsis sõpra,“ tuues joonistustega ellu südamliku loo sõpruse otsimisest.

See on Türi Päevakeskuse jaoks tõeline edulugu, mis näitab Gaira pühendumust ja loovust. Tegevusjuhendaja Salme Andre toetas Gairat kogu protsessi vältel, pakkudes juhendamist ja tuge, mis aitas Gairal oma oskusi edasi arendada.

Päevakeskus on tänulik Karin Tuvikesele selle võimaluse eest ning soovib Gairale edu edasistes kunstilistes ettevõtmistes!

November Türi Kevade koolis

Türi Kevade koolis on aastaid au sees hoiatud rahvakalendri tähtpäevi. Hingedepäev, mardipäev ja kadripäev andsid võimaluse väärtustada vanu traditsioone ning tuua need kaasaegsesse kooliellu.

Hingedepäeva vaikne mõtisklus

Novembrikuu algas rahulikult hingedepäeva videvikutunniga. Süütasime küünla ja kuulasime Andres Tšumakovi lugusid hingedeajast ja selle tähendusest. Vaikne ja südamlik hetk võimaldas meil korraks peatuda ja mõelda meie esivanemate pärandile.

Mardipäeva laulud, tantsud ja õnnesoovid

Mardipäeval töid kooli rõõmsat sagimist mardisandid Türi päevakeskusest ja Türi lasteaia.

Türi päevakeskuse mardid töid kaasa meeleoluka programmi, kus lauldi mardilaule, lahendati mõistatusi ja mindi rõõmsalt tantsuringi. Kingituseks töid mardid meile õunu, et tervis oleks tugev ja põsed punased, porgandi, et jaksu jaguks ja juured sügavalt kinnituksid ning viljateri, et teravust jaguks igasse päeva.

Vahva oli ka Türi lasteaia väikeste mardisantide külaskäik. Nende säravad laulud, lõbusad tantsud ja soojad õnnesoovid – alates vilja- ja karjaõnnest kuni raha- ja kosilaseõnneni – rõõmustasid meid väga.

Kadripäeva kadritempudega õnne viimas

Kevade kooli kadrid viisid karja- ja viljaõnne meie headele naabritele Türi päevakeskusesse. Koos lauldi ja mängiti mängu. Pillilugusid toetas kasvataja Tiia Randmäe akordionil. Kadriema Ülle Pokk usaldas külaskäigu lõpus oma kadritite päevakeskuse hoolde, andes naabritele võimaluse traditsioone omal moel edasi kanda.

Õuesõppenädal Türi Kevade koolis

4.–8. novembrini osales Türi Kevade kool üle-eestilisel õuesõppenädalal, mida korraldab Tartu Ülikooli liikumislabor. Alustava Liikuma Kutsuva Koolina osales ka Türi Kevade kool.

Meie koolis oli nädala teemaks Türi – minu koduvald ning õuesõppe tundides tutvusime Türi linna vaatamisväärsustega,

toimusid õppekäigud turule ja kauplusesse, külastasime jäätmejaama ning rääkisime loodushoiust ja taaskasutusest. Ka liikumist me ei unustatud – käisime matkal ja 6. novembril Raplas bowling’ut mängimas, mis pakkus nii lõbu kui ka liikumisrõõmu.

Peagi on saabumas eesti rahvakalendri tähtsaimad pühad. Rõõmsat jõuluootust kõigile soovib Türi Kevade kool!

KEVADE KOOL

Majandusõpetus Kärü koolis

Sellest õppeaastast on Kärü kooli kõigis klassides valikainena üks tund majandusõpetust nädalas. Majandusõpetuse üks osa on rahatarkus. Kolm aastat tagasi alustas meie koolis tegevust rahatarkuse huviring, mille eesmärk oli aidata õpilastel rahaasjadest aru saada. Huviringi töös osalesid 1. ja 4. klassi õpilased usinalt. Nüüd on võimalus omandada teadmisi majandusest ja rahatarkusest valikainena kõigil õpilastel koolis.

Esimeste rahatarkuse õppevahendite soetamisel oli abiks SA Järvamaa. Suur tänu endisele SA Järvamaa töötajale Reelika Lepikule, kes andis tõuke viia õpilasteni rahatarkuse õpetus ja aitas saada õppetööks esimesed raamatud „Tom õpib rahamängu“.

Miks lastele rahatarkus? Ikka selleks, et nad tulevikus oleksid ÕNNELIKUD täiskasvanud. Rahatarkus on midagi palju enam kui oskused ja teadmised raha kohta. Rahatarkust loetakse üheks õnneliku elu komponendiks. See peegeldab positiivset ellusuhtumist ning paneb ise oma elu eest vastutama. „Tom õpib rahamängu“ raamatu autor Riin Tuttelberg on öelnud: „Oluline on leida positiivseid näiteid ja tegelasi, keda saab alati eeskujuks tuua, suunamaks lapsi olema positiivsed, ettevõtlikumad, enesekindlamad ja (raha)targemad. Lapsed on erinevad ja õpivad erinevalt. Mõni õpib teiste vigadest, teine aga läbi oma vigade, ikka katsetades ja olukordi läbi mängides. Rahal on oma kindlad mängureeglid ja neid tasub juba väga noorelt teada, sest see annab elus eelise.“

Majandusõpetuses, kasutame peamiselt Junior Achievement Eesti algtdedede programmi „7 sammu“ õppematerjale. JA Eesti programm „7 sammu“ arendab õpilaste

ettevõtlikkust, õpetab mõistma ümbritsevat majandustegevust, arukalt rahaasju korraldama ning oma tulevast tööelu kavandama; valmistab noori ette jätkuvateks õpinguteks ja tulevasteks saavutusteks. „7 sammu“ õppe kaudu arenevad õpilaste üldpädevused – digi-, enesemääratlus-, suhtlus-, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne-, õpi- ja kodanikupädevus. Esimesena Eestis toob „7 sammu“ programm koolitundi disainmõtlemise, õpetades lapsi koguma ideid, tegema valikuid, kriitiliselt mõtlema, katsetama, loobuma ja uuesti alustama. Õpilased õpivad samm-sammult tundma iseenda oskusi, soove ja vajadusi, perekonnaliikmete rolle, kogukonna toimimist, ameteid, Eesti ressursse, ettevõt-

teid ja ettevõtlust. II kooliastme õppematerjalide hulgas tutvume ka ettevõtlusõppe programmi „Meie mini-minifirma“ materjalidega. Oleme hetkel õpilastega otsimas ideid ja võimalust luua koolis esimene õpilasfirma 2025 aastal.

Programmi „7 sammu“ materjalid õppetöö läbiviimiseks soetas käesolevaks õppeaastaks Kärü põhikoolile Maaelu Edendamise sihtasutus. Täname MES ja JA Eesti töötajaid koostöise abi eest!

Soovime, et meie õpilased oleksid tulevikus õnnelikud ja edukad täiskasvanud ning just seetõttu neile rahatarkust ja ka majandusõpetust jagame.

MARGE RAAL, Kärü põhikooli õpetaja

Vasakpoolsel pildil on oma perega Käru kogukonna aasta isa Valdo Virvelaid ja parempoolsel Järvamaa aasta isa Elari Hiis. FOTOD: TEET REIER JA ERAKOGU

Käru kogukond tähistas isadepäeva topeletrõõmuga

Käru kogukond tähistas tänavust isadepäeva erilise rõõmuga, sest esile tõsteti koguni kaks tähelepanuväärset isa. Käru kogukonna aasta isa tiitli pälvis Valdo Virvelaid ning Järvamaa aasta isa 2024 tiitliga tunnustati Elari Hiisi, kes elab samuti Kärus.

Valdo Virvelaid – Käru kogukonna aasta isa

Valdo Virvelaid on suure algustähega pereisa, kes elab Kärus koos oma abikaasa Valentina ja nende nelja lapsega. Teda iseloomustatakse kui armastavat ja hoolivat isa, kes loob kodus turvalise ja armastava õhkkonna. Valdo on tuntud oma pedantse tööstiili poolest – ehitustöid tehes on tema moto alati: „Kui teha, siis teha korralikult.“ Tema suurimaks saavutuseks peetakse perekonna kodu rajamist ning aktiivset rolli laste kasvatamisel ja väärtushinnangute kujundamisel. Lisaks perele panustab Valdo ka jahindusse, olles selle traditsiooni edasiandjaks oma lastele. Tütar Grete Maria, pojad Oskar Johannes, Georg Gustav ja Paul Artur on tänu isa eeskujule õppinud hindama nii loodust kui ka pühendumist eesmärkidele.

Türi vallavolikogus 31. oktoobril

Türi vallavolikogu II koosseis kogunes istungiks 28. novembril 2024 Türi vallavalitsuse haldushoones. Volikogu istungi päevakorras oli üheksa punkti.

- Informatsioon:
- EELK Türi Püha Martini Kiriku koguduse tegevusest. Koguduse õpetaja Jaanus Noormägi tegi ülevaate koguduse tegevusest.
- Paide ralli korraldamisest. BTR Racing MTÜ esindaja tegi ülevaate Paide ralli korraldamisest.
- Tuuleparkide arendamisest Türi vallas. Vindr Baltic OÜ esindajad tutvustasid tuuleparkide eriplaneeringu käiku ja Türi vallavalitsusele esitatud pöördumist.
- Kesk-Eesti arenguleppest. Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi kohalike omavalitsuste osakonna piirkonnajuht (Järvamaa, Viljandimaa) Rainer Eidemiller tegi ülevaate Kesk-Eesti arenguleppest.
- Türi vallavolikogu alaliste komisjonide esimehed tegid ülevaate komisjonide tööst.
- Türi valla vastus Vindr Baltic OÜ-le (vastuskirja protokolliline heakskiit või põhjenduste esitamine taotluse rahuldamiseks). Türi vallavolikogu otsustas Vindr Baltic OÜ taotluse rahuldada ja alkatada eriplaneeringu käigus üldplaneeringu muutmine.
- Haridusleppe sõlmimise kohta seisukoha andmine (protokolliline otsus). Türi vallavolikogu otsustas loobuda haridusleppe sõlmimisest.
- Türi vallale rahaliste kohustuste võtmine (2 eelnõu).
- Türi vallavolikogu otsustas Türi valla eelarvest rahastada ühis-

Kärus kõliseb uni lapse kõrva pääle

9. novembril toimus Käru muuseumis õdus hällilaulude laulmine. Huvilisi oli Türi Tallinnani. Tuldi nii jala, auto kui rongiga. Esmalt vaatasime Vallo Kepi ja Ülo Tedre dokumentaalfilmi „Eesti hällilaulud“, mis andis põgusa ülevaate traditsioonilistest hällilauludest Eestis. Seejärel laulsime ja jagasime lugusid, kogemusi. Kõige toredam oli vast ühine teadmine, et unelaule tuleb enda järgi kohandada, eriti hea on lapse ja tema lähikondsete nimed laulu sisse põimida. Kuigi mitmed sisenesid Kerro residentsi veendumusega, et nemad ei tea ega mäleta enam, siis laulmise käigus tulid viisid meelde. Kõik oskasid sõnu lugemata laulda Eino Tambergi ja Heljo Männi loodud „Mõmmi

Elari Hiis – Järvamaa aasta isa 2024

Järvamaa aasta isa tiitliga pärjatud Elari Hiisi esitasid tunnustuseks tema neli tütart, kes rõhutasid isa hoolivust, elurõõmu ja töökat loomust. Elari on tuntud mitte ainult suurepärase isana, vaid ka kogukonna aktiivse liikmena, kes panustab kaitseliidu ja kohalike sündmuste korraldamisse. Ta on renoveerinud oma pere kodu Kärus, luues seal igale pereliikmele turvalise ja sooja keskkonna. Elari tegevused ulatuvad aga kaugemale koduseinte vahelt – tema panus Türi halduse juhina ja varem Türi abivallavanemana on aidanud kaasa kohaliku elu edendamisele. Tema lapselapsed peavad teda tõeliseks kangelaseks, kellele meeldib koos lastega metsas jalutada, traktorisõitu nautida ja meisterdamist õpetada. Käru kogukonnas valiti aasta isa alles teist korda, kuid see traditsioon on juba muutunud oluliseks sündmuseks, mis rõhutab perekeskeid väärtusi ja isade rolli perede tugisammastena. Vallavanem Sulo Särkinen märkis, et Türi vald paistab silma oma tugeva pereväärtuste hoidmise ja aktiivsete isade poolest. Palju õnne Valdole, Elarile ja kogu Käru kogukonnale!

MERLE RÜÜTEL

transpordi, sh õpilastranspordi korraldamise eesmärgil perioodil 2025-2030 avaliku teenindamise lepingu alusel teostatavaid liinivedusid viiel Türi valla haldusterritooriumile jääval liinil.

- Türi vallavolikogu otsustas toetada 2025. aastal mittetulundusühingut BTR Racing Paide ralli korraldamisel 10 000 euroga.
- Türi valla laenude refinantseerimine. Türi vallavolikogu otsustas Swedbank AS-iga ja SEB Pank ASI-ga sõlmitud laenulepingutest tulenevate laenude refinantseerimise.
- Türi vallavolikogu 17. detsembri 2021 määruse nr 20 „Türi Vallavolikogu töös osalemise seotud tasude ning hüvitiste suurus ja tasude ning hüvitiste maksmise kord“ muutmine. Türi vallavolikogu otsustas määrust muuta selliselt, et komisjoni juhtimise eest tasu maksmise aluseks on edaspidi komisjoni koosoleku protokoll ning juhul, kui protokollis tasu maksmise tähtpäevaks ei esitata, siis selle kuu eest tasu ei maksta.
- Türi vallavalitsuse teenistuskohade ja -gruppide muutmine ning uues redaktsioonis kinnitamine. Türi vallavolikogu otsustas alates 1. jaanuarist 2025 koondada rahandusosakonna koosseisust ühe raamatupidaja töökoha (töökoht on täitmata) ja alates 1. aprillist 2025 koondada puhastusteenindaja 0,25 töökohta ning teabe- ja andmehalduri ametikoha.
- Türi vallavolikogu majandus- ja turvalisuskomisjoni koosseisu muutmine. Türi vallavolikogu muutis seoses komisjoni liikme Urmas Piigerti tagasiastumisega komisjoni koosseisu ja kinnitas komisjoni 13-liikmelisena.

TÜRI VALLAVALITSUS

unelaulu“. Mõned laulud olid võõramad, neid laulsime mitu korda. Näiteks „Tudu mu tipake, tudu mu tapake“. Kõikide lauldud laulude sõnu saab lähitulevikus Käru muuseumi lehelt üle lugeda. Kooslaulmise lõpetuseks tegime laulule „Uni, tule uksest sisse“ Käru muuseumi versiooni. Sinna said read: hinga lapse huule pääle, kõlise lapse kõrva pääle, jookse lapse juuste pääle, kallista kaela pääle. Kokku 23 rida. Tuleb tõdeda, et kahest tunnist jäi väheks – kõigi 21 osaleja laule ja lugusid ei jõudnud kuulata ega laulda. Tuleb korrata. Täname kultuurkapitali Järvamaa ekspertgruppi.

ENE HUNT

JärvaRehvikeskus

PROFESSIONAALNE REHVIVAHETUS

Rehvide ja velgede müük, soodsaimad hinnad
Järvamaa suurim valik rehve kohe riulist võtta
Rehvide hooajaline hoiustamine

Vaata meie e-poodi
www.jarvarehvid.ee

esto
järelmaks

Naastrehvide hinnad alates	
185/65R15	49 €
205/55R16	55 €
205/60R16	59 €
215/60R16	65 €
215/65R16	71 €
215/55R17	71 €

Viljandi 13, Türi. Tel 5309 0746.

LIITU MEIE MEESKONNAGA!

HOOLDAJA

Käru Sõdamekodu

TÖÖÜLESANDED
Hooldaja tööülesanneteks on eakate hooldamine ja abistamine igapäeva toimingutes. Hooldusplaanide täitmine ja abistamine ravimite manustamisel. Elanike kaasamine igapäevasesse tegevusse arvestades tema soove, tervislikku seisundit, meeleolu ja võimeid.

OOTAME SINULT • Hooldustöötaja tunnistus või tunnistuse puudumisel valmidus hooldustöötaja koolituseks. • Soov inimesi aidata • Täpsus, korrektsus ja pingetaluvis • Hea koostöö- ja suhtlemisoskus • Positiivne ellusuhtumine ja empaatiavõime	KASUKS TULEB • Arvutioskuse algtaase • Varasem töökogemus • Vere keele oskus suhtlusalasandil	SIND OOTAB • Professionaalne ja toetav meeskond • Võimalused täiendkoolitusteks • Pikaajaline ja stabiilne töö • Head töötingimused • Spordi- ja tervisetootus
--	--	---

Kandideerijal palume saata oma CV karu@sudamekodud.ee
Käru Sõdamekodu juhataja, +372 517 2057

www.sudamekodud.ee

KoldeTuli

www.koldetuli.ee

Kütteklotsid (puisteruum) märg	29 €/rm
Kütteklotsid (puisteruum) kuiv	49 €/rm
Halupuu lepp 45-60 cm märg	59 €/rm
Küttepinnud märg (~2,5 rm/pakk)	65 €/pakk
Halupuu kask 50 cm märg	69 €/rm
Halupuu lepp 30 cm kuiv	85 €/rm
Kuiv kütteklots 40L (48 võrku)	283 €/alus
Kuiv lepp 30 cm 24L (60 kohvrit)	359 €/alus
Kuiv kask 30 cm 24L (60 kohvrit)	394 €/alus

Nüüd ka e-pood, kus järel- ja osamakse võimalus !!!

Tel 516 0288 Türi

Teadaanne

Aia- ja haljastusjätmete vastuvõtt Türi jäätmejaamas peatatakse talveperioodiks 2. detsembrist kuni 31. märtsini. Jäätmeid saab uuesti tuua alates aprillist 2025.

Jumalateenistused Türi Püha Martini kirikus detsembris AD 2024

Pühapäev, 01. detsember kell 11.00
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Pühapäev, 08. detsember kell 11.00
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Pühapäev, 15. detsember kell 11.00
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Pühapäev, 22. detsember kell 11.00
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Teisipäev, 24. detsember kell 18.00
JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS

Kolmapäev, 25. detsember kell 11.00
1. JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS

Pühapäev, 29. detsember kell 11.00
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Kolmapäev, 31. detsember kell 16.00
VANA-AASTA JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Türi Püha Martini koguduse elust ja olust

Türi Püha Martini kogudusse on koondunud Türi valla elanikud, kes kasutavad Türi kiriku hoonet ja pastoraati usulisteks talitusteks. Nendest 1100-st inimestest, kes ennast Türi vallas rahvaloenduse andmetel määratlevad kristliku usutunnistuse luterlikku konfessiooni kuulu-vana, on 500 inimest Türi Püha Martini koguduse hin-gekirjas. Nemad moodustavad valla elanikest ligikaudu 5 protsenti. Täisliikmeid ehk koguduse liikmemaksu on tasunud 152 ehk 1,4% valla elanikest.

Türi koguduse oma tulud koosnevad liikmeannetus-test, korjandustest ning on keskmiselt 1375 eurot kuus ehk ca 16 500 eurot aastas. See katab praegu ühe kuu ühe miniimumpalga kulu – 820 eurot bruto koos sotsiaal-maksuga ning ca 285 eurot kuus jääb elektri ja muude kulude tasumiseks. Türi koguduse õpetaja netopalk on praegu 650 eurot kuus. Türi kogudus on aastakümneid saanud annetusi sponsoritelt, kuid tänavu on 10 kuuga sponsoritelt laekunud 40% vähem annetusi. Türi kogu-duse sponsoriteks on aastaid olnud Estonia OÜ, Siuntio sõpruskogudus Soomest ja koguduse mõned liikmed.

Eestis on kirik lahutatud riigist. Seetõttu peab iga kogudus ise katma oma tegevuse kulud. Türi valla eel-arvest on eraldatud Türi kogudusele 6500 eurot aastas ehk 0,03% valla eelarvest, kuid selle otsuse seletuskirjas on sätestatud, et see summa on ette nähtud kirikuhoone kui muinsuskaitse objekti säilitamise ja haldamisega seotud kulude katmiseks. Püha Martini kogudus tegutseb Türi kirikus rohkem kui 700 aastat ja peab tagama ka selle hoone säilimise. Türi kiriku kui muinsuskaitsealuse objekti konditsioonis hoidmine sel määral, et seal saaks läbi viia usulisi toiminguid ja avalikke kultuuriüritusi, nõuab hulga igapäevaseid toimetamisi. Hoone hooldamiseks vallas per-sonali ei ole. Kogudusel samuti mitte. Ometi peab keegi iga päev hoolt kandma, et kaitsealune ehitis püsiks kasu-tamiskõlblikuna ja oleks hooldatud nõuetele vastavalt.

Järgmise aasta alguses seisab kogudusel ees koguduse uue nõukogu valimine ja selle nõukogu liikmete hulgast ka uue juhatuse valimine. Kutsume üles koguduse liik-meid usinasti kandideerima nõukogu liikmeks.

Koguduse nõukogu kõige tähtsam ülesanne on Türi koguduse ja Türi valla rahva koostöö edendamine. Me vajame uusi mõtteid koguduse tegevusteks. Pidevalt muutuvas maailmas on viljaka töö eelduseks laiem haare nii koguduses endas kui ka kogu valla rahva hulgas.

On ju Türi kogudus ja Türi valla elanikud kokku üks kogukond, kes jagavad tööd ja vaeva ja vara - nii ainelist kui vaimuvara võrdsel määral. Kuigi haldusreformid, mis on okupatsioonide algusest alates meie nn tõmbekeskusi vaenulikult ümber kujundanud, muutes naabrussuhteid, haldusvaldkondi, teedevõrgustikku, kultuurilisi koos-käimiskohti jne, on kirikud jätkuvalt vanade kihelkon-dade südamed. Niisugune jaotus on meile arhetüüpselt kinnistunud nii kultuuriliste kui ka inimestevaheliste läbikäimiste näol. Sugulased on enamasti ühe kihelkonna inimesed, kes kohtusid kihelkonna keskel olevas kirikus, mille hinged kirjas nad olid.

KULTUUR

R 6.12 kell 19 Lõuna- Järvamaa mälumäng Türi kultuurikeskuses. Info: 5333 3067.

P 8.12 kell 12-14 Jõululaat ja OTT Oisu rahvamajas ja rahvamaja õuel. Lisaks väike jõulukontsert rahvamaja kollektiividelt. Avatud kohvik! Info ja registreerimine telefonil 5340 3551.

P 8.12 kell 17 Johan Randvere klaverikontsert „Aasta ilusaim aeg“ Türi kultuurikeskuses. Piletiinfo: täispilet 30 €; pensionär, ISIC, õpilane al 10 a (k.a), puudega/tema saatja 25 € Piletikeskus, Piletilevi, Piletimaailm ja Türi kultuurikeskus.

T 10.12 kell 14 Jõulukaunistuste meisterdamine koos lastega Kabala rah-vamajas. Rahvamaja kutsub kõiki lapsi külla, et koos jõulukaunistusi meis-terdades tore pühademeeleolu luua! Üritus on tasuta. Lisainfo: 5300 3987

K 11.12 kell 17 Laurentsiuse (Lauri Sillak) maalinäituse avamine Türi kultuurikeskuse galeriis.

K 11.12 kell 18 Käsitöökommide töötuba Oisu rahvamajas. Töötoa valmib igal osalejal 20 erineva sisu ja kaunistusega kommi, mille kenasse kinke-karpi pakime. Kuni kommid tahenevad, veedame aega kommikarbi juurde sobivat jõulukaarti meisterdades ning kohvi ja suupisteid nautides. Töötoa viib läbi Kaiu Hanson Õhina Õpitoast. Osalustasu 15€ Oma osalusest palume ette teatada 8. detsembriks tel 5340 3551 või oisu.rahvamaja.tyri.ee.

N 12.12 kell 18 Kabala piirkonna II mälumäng. Küsimused koostab Mati Roosmaa. Korraldaja: Kabala rahvamaja ning Kabala kultuuri- ja spordi-selts. Info tel 523 7398

N 12.12 kell 19 Jazzliit 20 ja Türi kultuurikeskus LIVE | Kirke Karja & Fabian Dudek (EST/GER) Kirke Karja – klaver, Fabian Dudek – saksofon, flööt, viled. Muusikud loovad Eesti Jazzliidu kontsertideks spetsiaalselt uue kava. Eesti Jazzliidu kontsertprogrammi toetavad kultuuriministeerium ja kultuurkapital. Piletid Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses eelmüügist 10€, samal päeval 12€.

R 13.12 kell 18 Meeleolukas jõulueelne kontsert Karmoškakamraadidelt Oisu rahvamajas. Selle muusikalise seltskonna pillimängulust ja mee-leolukad rahvamuusikapalad toovad soojust ja rõõmu igale kuulajale! Tulge ja tähistame karmoškamuusikaga peagi saabuvaid jõule! SISSEPÄÄS ANNETUSENA.

R 13.12 kell 10-18, L 14.12 kell 9-15 21. Türi jõululaat Türi kultuurikeskuses ja selle ümbruses: laadale on võimalik registreeruda alates 11.11. 2024 e-posti aadressil vitali.gansen@mail.ee, telefonil 5695 9106

L 14.12 kell 11-15 Kunstimeelne jõulumüük Türi kultuurikeskuse galeriis.

P 15.12 kell 17-20 Jõuluturg Väätsa rahvamaja juures.

N 19.12 kell 19 Laikrete perebändi kontserdid „Talverütmis“ Türi kultuurikeskuses. 6-liikmeline Laikrete perebänd on täiesti tavaline Ees-timaa perekond, kellele on antud and - muusika. Igaühele erinevat moods - kes loob, kes arranžeerib, kes salvestab. Kõik laulavad ja mängivad erinevaid pille ja kokku moodustabki see terviku - Laikrete perebändi. PILETIINFO: 30 €; pensionär, ISIC, puudega/tema saatja 25 €; õpilane 7-15 a (k.a.) 20 €.

Piletikeskus, Piletilevi, Piletimaailm ja Türi kultuurikeskus.

N 19.12 kell 18 Käru põhikooli võimlas kooli, lasteaia ja koduste laste jõu-lupidu kogupere etendusega „Jõuluime“.

L 21.12 kell 16 Lastele jõuluprogramm „Elu valgus“. Türi kristliku misjoniko-guduse saali on oodatud piirkonna 4-12aastased lapsed ja nende vanemad (Viljandi tn 1a 2. korrusel). Korraldaja Türi kristlik misjonikogudus.

P 22.12 kell 11 Kontsert-jumalateenistus, samuti Viljandi tn 1a 2. korruse saalis ning otseülekandena Youtube’i ja Facebooki vahendusel. Korraldaja Türi kristlik misjonikogudus.

R 27.12 kell 20-2.00 Aastalõpupidu Väätsa rahvamajas.

*Tantsuks mängib legendaarne ansambel Justament *Meeleolu loob Nais-rühm FIORE *kohal on RETRO KIIRABI- sagedustel üksteist ja teineteist Pilet eelmüügist 25€, alates 6.detsembrist pilet 30€. INFO JA LAUDADE BRONEERIMINE: 5556 2601 (BRONEERIMINE VAJALIK), KOHAPEALNE SÖÖK JA JOOK- TANKSEMÄE SAFFER.

L 28.12 kell 20 Aastalõpupidu Türi kultuurikeskuses.

*Tantsuks mängib ansambel THE SWINGERS- solistid Birgit Sarrap ja Mikk Saar *Meeleolukad vaheesinemised tantsutrupil Empire Show *Õhtut juhib ARTO SAAR *Peo juhatavad sisse Kati Spordiklubi tantsurühm ning Angela Murumaa. Avatud on KROONI Kohvik, telli lauale meelepära-seid suupisteid. Telefon 529 0626, e-post catering@kuninga.org Piletiinfo: eelmüük kuni 5.12.24 - 30€. Alates 06.12.24 - 35€. Info ja kohtade bronee-rimine telefonil 5340 1397, e-post info.kultuur@tyri.ee

E 30.12 kell 20 Aastalõpupidu Oisu rahvamajas.

Olete oodatud meeleolukale aastalõpupeole ansambliga PS TROIKA, lisaks esineb tantsuliste etteastetega Angela Murumaa ning õhtut juhib Meelis Sarv. Avatud JUULI KOHVIK. Kohvikust on võimalus suupisted ka ette tellida telefonil 521 8839. NB! Kohvikus toimub arveldamine sularahas! Piletid eel-müügist kuni 5. detsembrini 15€, alates 6. detsembrist pilet 25€ Laudade broneerimine tel 5340 3551, e-post oisu.rahvamaja@tyri.ee.

R 3.01 kell 19 Lõuna- Järvamaa mälumäng Türi kultuurikeskuses.

P 5.01 kell 14 Lauluklubi kokkusaamine Türi kultuurikeskuses. Teemaks on S TÄHEGA LAULUD.

E 6.01 kell 10.30-15 Doonoripäev Türi kultuurikeskuses.

E 6.01 kell 18 Jõuluaja lõpetamine kuuskedest lõkkega Oisu rahvamaja juures.

E 6.01 kell 18 Kolmekuningapäeva tähistamine ja jõuluaja lõpetamine Kärus.

K 8.01 kell 19 Rakvere Teatri etendus „Vallatud võtted“ Türi kultuurikeskuses. Osades: Silja Miks, Tuuli Maarja Möller, Margus Grosnõi, Madis Mäeorg, Eduard Salmistu. Kui keskealine abielupaar ja nende sõber avastavad end ühtäkki ilma tööta, tundub tulevik tume. Ent juhuse tahtel toob videolaenu-tuse külastus kaasa õnneliku mõttevälgatuse. Kuna häda ei anna häbeneda, võetakse appi leidlik lahendus, millest korralikud inimesed muidu kaarega mööda käiksid... Piletid hinnaga 24/21€ müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja Türi kultuurikeskuses.

L 11.01 kell 16 Pärlipäev Kabala rahvamajas.

NÄITUSED

Väätsa jõuluteemalised vaateaknad on avatud kuni 6.01.2025

Kuni 1.02. 2025 Märt Lõhmuse fotonäitus rabamaastikest Türi kultuurikeskuse fuajees.

2.12- 27.01.2025- Margus Tiitsmaa - Sorge maalinäitus „NÄUTUS NÄITUS“ Türi kultuurikeskuse klaassaalis.

Alates 11.12 Laurentsiuse (Lauri Sillak) maalinäitus Türi kultuurikeskuse galeriis.

Kuni jaanuar 2025 Oisu rahvamajas Kersti Uudeküll maalide näitus.

TÜRI RAAMATUKOGUS

Türi raamatukogus

10.12 kell 17.30 Tarmo Selteri luule-ja muusikaõhtu. Luuleraamatu „Lihtsad sõnad elust enesest“ esitus.

14.12 kell 12 Lastehommiku jõulu-eri.

17.12 kell 17 Paide kunstikooli Türi osakonna õpilastööde näituse avamine

20.12 kell 12.30 TÜGi heategevuspäev. Nutikoolitus eakatele „Muna õpetab kana“

20.12 kell 14 TÜGi heategevuspäev Raju Teele kontsert

Oisu raamatukogus

11.12 kell 16 Raamatuklubi kohtumine, teemaks „Väike prantsuse restoran“

Kahala raamatukogus

7.12 kell 11 Piparkoogihõnguline lastehommik

16.12 kell 13 Eakate kokkusaamine.

Käru raamatukogus

10.12 kell 17.30 Raamatu „Metsavend Erich Järlet“ esitus. Vestlevad Kertu Rakke ja Tiina Azojan

21.12 kell 12 Lauamängude laupäevak.

Kabala raamatukogus

8.12 kell 11 Lastele advendihommik

VÄÄRIKATE ÜLIKOOL

5. DETSEMBER

kell 13 - „Kuidas hoida soolestiku tervist ja miks see on oluline?“

Lisaks tutvustatakse raamatut „Terve pere kakaraamat. Teaduslikult ja humoorikalt seedimisest.“ HELENA TAMMELA Gastroenteroloog

kell 14.45 - „Koduteenuse tänased võimalused ja homsed unistused Est-keeri näitel“ KATRI UDISO /Kogukonnapähise hooldusteenuse projektijuht

30. JAANUAR 2025

kell 13 - “Sinu sisemine tarkus võib päästa Sinu elu” INDREK SEIRE (Regionaalhaigla üldkirurg-vanemarst)

kell 14.45 - “Kuidas kaitsta last/lapselast väärkohtlemise eest?” ANNA FRANK (Sotsiaalkindlustusamet, lastemajateenuse juht)

SPORDISÜNDMUSED

DETSEMBER

6.12 kell 19 Lõuna-Järvamaa lahtise mälumängu seeriavõistluse 3. etapp Türi kultuurikeskuses, Ann Valang 5812 5952

7.12 kell 16 Esiliiga mäng IMsport/Türi vs Audentese SG/NG Konesko Türi spordihoones, IMsport ilmarmottus78@gmail.com, 507 9149

7.12 kell 10 Järvamaa MV koroona segapaarismängus Konesko Türi spordi-hoones, Kalju Mägi, kaljumagi@hotmail.ee, 5341 3643

9.12-15.12 Uueks aastaks vormi 2024 II seiklusrada, Türi TSKL tyrispordi-klubideliit@gmail.com

12.12 kell 18 Kabala piirkonna mälumängu seeriavõistluse 40. hooaja II etapp Kabala rahvamajas, Heli Martin ja Mati Roosma, 523 7398

15.12 Kati SK jõulupidu Konesko Türi spordihoones

16.12-22.12 Uueks aastaks vormi 2024 III seiklusrada, Türi TSKL tyrispordi-klubideliit@gmail.com

23.12-1.01.25 Uueks aastaks vormi 2024 IV seiklusrada , Türi TSKL tyri-spordiklubideliit@gmail.com

2.-3.01.25 Võrkpalli talendipäevad

3.01.25 Lõuna-Järvamaa lahtinse mälumängu seeriavõistluse 4.etapp, Türi kultuurikeskuses; Ann Valang 5812 5952

VANA JA UUS

Käru raudteejaama tagune plats. Rong on saabunud ja mehi ootab ees sõit kodu poole. Kuna talv tuli seekord jälle ootamatult, siis polnud kiiruga just parasjagu hobust võtta ja asja ajas ära ka pull. Kõik, kes peale mahtusid, jõudsid loodetavasti ka koju. FOTO RENE VILJATI KOGUST

Praegu pole raudteejaam kasutusel enam rongiga liiklejate tarbeks, vaid sinna on paigutatud osaliselt kärude muuseumi eksponaate. Osa eksponaate on suvisel ajal vaatamiseks välja pandud ka õuealale.

FOTO RENE VILJAT

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR

MÜÜA LÕHUTUD LEPAPUID

MÜÜGIL 25-60cm

KASEBRIKETT

Tel. 51 66 305

ANNELI

ÕMBLUSTEENUSTE OÜ

- Õmblen, parandan, kohendan.
- Siidikleidist - tööriieteni.
- Kodutekstiili õmblus.

Viljandi tn 9 hoovis
Broneeri aeg: tel. 5855 3231

UUED KODANIKUD

KERON, SASKIA
Palju õnne!

TÜRI KULTUURIKESKUSE GALERII

Kunstimeelne JÕULUMÜÜK

L 14. DETSEMBRIL
KELL 11.00 - 15.00

AINULAADSET LDOMINGUT
PAKUVAD:
*Rea Tiitsmaa,
Anne Reinberg,
Mari-Lill Piktje,
Madli Liiva,
Urmas Jürjens,
Jaanika Pajuste,
Raija Merila ja Ilkka Porkka,
Ülle Kuldkepp*
Mari ja Veiko Tammiäär
pakuvad graafilisi romaane.

KERAAMIKA,
eri stiili ja
materjalist EHTED,
TEKSTIILISEMED,
MAALID,
KUISEEHTEID,
jõulukaridid jne.

Olete oodatud!

• PROFESSIONAALNE PUHASTUS • KORSTNAPEHITUS •
KORSTNAPÜHKIJA
• KÜTTEKOLLETE PARANDUSED •

Sypfer OÜ
53 423 630

HOOLDAMATA KORSTNAD JA KÜTTESEADMED
ON REAALNE OHT TEIE KODULE !!!

MÜÜME JA HINDAME

SINU KODU!

Kõik teenused ühest kohast!
Kinnisvara müük, üür,
konsultatsioon, hindamine
ja seadustamine!

Võta ühendust!
Lea Kerma
512 4236
lea.kerma@arcovara.ee

Rati OÜ
ENERGIALAHENDUSED

ÕHKSOOJUSPUMBAD,
ÕHK-VESI SOOJUSPUMBAD
ja MAASOOJUSPUMBAD
Hooldus, remont, märgpesu
Tel 518 3495 • ratienergia@gmail.com
www.rati.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
info@metsakeskus.ee
Tel: 56 111 900

Türi Rahvaleht

Türi, Hariduse 3,
72213, Järvamaa
Tel: 513 3385
E-post: teet.reier@tyri.ee
Tegevtoimetaja: Teet Reier
Korректор: Kerli Rhede
Küljendaja: Teet Reier
Raamatupidaja:
Signe Tõotsu

Trükkija: AS Kroonpress
Levitaja: Omniva
Väljaandja:
Türi Arengu Sihtasutus

Türi Rahvaleht tuleb iga
kuu alguses kõikidesse
Türi valla postkastidesse
tasuta.
Trükiarv on 5800 ja
lugejaid u 11 000.

Kuulutuste ja reklaami
vastuvõtt toimetuses
või e-posti teel
teet.reier@tyri.ee või
uudised@tyri.ee

Toimetusel on õigus kirju
ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada
ning lühendada.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VILJAT
Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com

Loomaärsti

koduvisiidid

Viljandimaal ja lähistel

5 222 720
vethiir.ee

Rehvitööd. Keevitus.
Viljandi tn 9 telefon
5358 1596

OSTAN

GARAAŽI /
VÄIKSEMA LAOHOONE
TEL: 555 644 64

FEKAALIVEDU

VÄLIKÄIMLATE RENT

TRANSPORDITEENUS

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee
www.speqagri.ee

TÜRI NOORTEKESKUSE

JOULUMAA

ADVENDID

8.DETSEMBER
15.00 - 17.00
KÜLAS LOKUTA LASTEAIJA PÄKAPIKKUDE SALAKAMBER
KALLASTE HOBITALU
MASKOTID
FOTOGRAAF FOTONURGAS PILDISTAMISEKS

15.DETSEMBER
10.00 PANNKOOGIHOOMIK
10.30 PEREPESA MUINASJUTUD
11.00-13.00 PAPA PILTSBERGI TRALL JA TOKISAIADE KÜPSETAMINE

22.DETSEMBER
15.00-16.00 LOOMEMAJA JUHENDAJATEGA MEISTERDAMINE JA
LAPSI SÕIDUTAVAD PONID
16.00 ETENDUS "VANA KAPI SALADUS"
16.45 VÄIKE KOSUTUS KÕHULE
FOTOGRAAF FOTONURGAS PILDISTAMISEKS

24.DETSEMBER
13.00 - 14.00 JAGAB JÕULUVANA LASTELE KINGITUSI

LISAINFO JANE 53436104 või KERLI 55547837

Oled oodatud
jõuluaja
jumalateenistusele

22. detsembril kell 16
L. Koidula 34, Türi adventkirikus

Kõlavad tuntud viisid oreil,
mandoliinidel, lauluna

PAIDE
JÕULUKROON
2024
PAIDE MUUSIKA- JA
TEATRIMAJAS JA PARKLAS

7. DETSEMBRIL
KELL 10-16

- * kl 10-16 jõululaat parklas
- * kl 10.45 päkapikkude rongkäik
- * kl 11.15 rahvamuusikud
- * kl 12.00 jõulukrooni kontsert
- * päkapikkude ühendkoor

Tel 5380 5142
laadainfod@gmail.com

**TEKSTILIJÄÄTMETE
ERALDI KOGUMINE**

Alates 01.01.2025 on tekstiilijäätmete liigiti kogumine kohustuslik!

Korraldatud jäätmeveo raames saab alates 22.01.2025 tekstiilijäätmeid üle anda Ragn-Sellsile.

- Tekstiilijäätmed tuleb üle anda läbipaistvas ja suletud kilekotis.
- Tekstiilijäätmete vedu toimub üks kord 12 nädala (84 päeva) jooksul tellimise alusel vastavalt Ragn-Selli hinnakirjale.

Teenuse tellimiseks ja lisainfo saamiseks helistada Ragn-Selli infotelefonil +372 606 0439 või saata e-kiri aadressile tellimus@ragnsells.com.

Türi valla elanikud saavad tekstiilijäätmeid jätkuvalt üle anda Türi jäätmejaamas. 150-liitrine kott maksab 5,00 eurot (sh käibemaks).

KOLMESTAR

metsa- ja põllumaa ost
kasvava metsa ost-müük
metsamaterjali transport
metsa ülestöötamine
võsaraie ja kokkuvedu
kallurveod, kopateenus
metsatehnika treilerveod
saematerjali müük
küttepuid müük

Mäekalda tn 2, Türi linn, Türi vald, 72213 Järva maakond
kolmestar@kolmestar.ee • Tel 503 5585 • www.kolmestar.ee

ÜÜRILE ANDA TÜRIL NÜÜDISAEGNE KÕETAV LAOPIND
Alates 130 m² kuni 1500 m² koos laoriulite, elektritõstukite, kaamerate, signalisatsiooniga jm vajalikuga. Mugav ligipääs veokitele. Pakume kaupade hoiustamise laoteenust. Koos laopinnaga võimalus üürida ka kontoripinda.

OÜ Kolmestar • Tel 501 5328

Tule sööma
või pea oma eriline
üritus meie fuures!

**Krooni
KOHVIK**

TÜRI KULTUURIKESKUSES
E-R 11-17
MUUDEL AEGADEL KOKKULEPPEL

Lisaks igapäevamenüüle
pakume laias valikus
erinevaid toite!
Võimalik tellida kooke ja küpsetisi.
Küsi pakkumist.

✉ catering@kuninga.org
☎ 529 0626
📱 @ Krooni kohvik

Krooni kohviku oma
jõuluvana Ummi tel. 505 3933